

DRAUGAS

LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWS

ANTRADIENIS – TUESDAY, KOVO – MARCH 29, 2011 • Vol. CII Nr. 47

Kaina 75 c.

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03-28-11

PERIODICALS

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuvoje kuriamas prezidento V. Adamkaus muziejus-biblioteka – 10 psl.

- Tema: Istorinių įvykių vertinimas
- Tirpdyti neapykantą
- Užsienio Lietuvių atstovybė Vilniuje
- Užgavėnių blynų pietūs Detroit, MI
- Lietuvos Nepriklausomybės minėjimai Worcester, MA; New York, NY; Brighton Park, IL
- Paroda „Ateitininkų keliu“
- Gyvenimo nuotrupos (1)
- Sveikata
- Biržų ligoninei – 125-eri

Valiutų santykis
1 USD — 2.46 LT
1 EUR — 3.45 LT

Pasaulio lietuvių centre apdovanotas Aidas Buzelis

Lemont (LR gen. konsulato Čikagoje info) – Šių metų kovo 26 d. Čikagos lietuvių krepšinio lygos „Žvaigždžių dienos“ metu Pasaulio lietuvių centre, Lemont, LR generalinė konsulė Čikagoje Skaistė Aniuilienė įteikė valstybinį apdovanojimą Lietuvos vyrų krepšinio rinktinės masažuotojui Aidiui Buzeliui, padėjusiam parengti 2010 m. Pasaulio vyrų krepšinio čempionato bronzos medalio laimėtojus. A. Buzeliui Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medaliu 2010 m. rugsėjo 22 d. dekretu apdovanojo Lietuvos prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Apdovanojimas buvo įteiktas tradicinių Čikagos lietuvių krepšinio lygos „Žvaigždžių dienos“ metu, prieš svarbiausias dienos varžybas. Apdovanotąjį audringais plojimais ir padėkos šūksniais sveikino gausus PLC susirinkusių krepšinio aistringųjų būrys.

Masažuotojui A. Buzeliui LR gen. konsulė Čikagoje S. Aniuilienė (viduryje) įteikė Lietuvos Respublikos apdovanojimą. Pauliaus Vertelkos nuotr.

Lietuva oru bus pasiekama geriausiai nei iki šiol

Vilnius (Delfi.lt) – 2011 m. vasarą Lietuva oru bus pasiekama geriausiai per savo nepriklausomybės istoriją, teigia Tarptautinio Vilniaus oro uosto (TVOU) Komercijos departamento direktorius Simonas Bartkus.

TVOU įsigaliojo naujas vasaros sezono reguliariųjų skrydžių tvarkaraštis. Čia darbą pradeda dvi pigių skrydžių bendrovės „Wizz Air“ ir „Ryanair“. Pirmoji skrydžius į Londoną, Corką, Doncasterį, Eindhoveną, Milaną, Romą, Barseloną ir Stokholmą pradės nuo balandžio 17 d.

„Ryanair“ – į Brėmeną, Dubliną, Žironą, Londoną (Stanstedą), Milaną ir Romą skraidys nuo gegužės 2 d.

Dėl pigių skrydžių konkurencijos „airBaltic“ atsisako dalies iš Vilniaus numatytų skrydžių. „airBaltic“ iš Vilniaus tiesiogiai nebeskraidys į Dubliną, Londoną, Romą ir Parųžį.

Vilniaus oro uosto senbuvė „Estonian Air“ dar papildė savo skrydžių žemėlapi ir skraidys ne tik į Talliną, Amsterdamą, Stokholmą (Arlanda), bet ir nuo gegužės 1 d. – į Berlyną. Iš viso Vilniaus oro uoste dirbs

15 skrydžių bendrovių, kurios skraidins 25 kryptimis.

Anksčiau pranešta, kad nuo birželio vieną kartą per savaitę į Palangą bus skraidoma iš Maskvos. Iš Palangos oro uosto šiuo metu skraido trys reguliariosios skrydžių bendrovės trimis kryptimis – į Rygą, Kopenhagą ir Oslą.

„Ryanair“ lėktuvai vasaros sezonu iš Kauno skraidins naujomis kryptimis į Rodo ir Koso salas, taip pat į Stokholmą. Šiuo metu iš Kauno skraido dvi bendrovės – „Ryanair“ ir „airBaltic“.

Lietuvos dviratininkė – sidabro laimėtoja

Apeldornas (ELTA) – Olandijoje besibaigiančio pasaulio dviračių treko čempionato sidabro medalį sprinto lenktynėse kovo 26 dieną, šeštadienį, iškovojo Lietuvos atstovė Simona Krupeckaitė džiaugėsi, kad pavyko užkopti ant laimėtojų pakylės. 28-erių metų dviratininkė prisipažino, jog to ji nesitikėjo.

Pasaulio sprinto rungties rekordininkė S. Krupeckaitė, kurią treniruoja vyras Dmitrijus Leopoldas, baigiamosiose rungtynėse pralaimėjo australėi Anna Meares. Iki rungtynių pabaigos, dalyvavo 27 dviratininkės, Lietuvos dviratininkė įveikė keturias dviratininkes iš Olandijos, Australijos, Kinijos ir Baltarusijos.

2008 m. pasaulio čempionate Anglijoje S. Krupeckaitė sprinto varžybose iškovojo taip pat sidabro medalį, o 2009 m. Lenkijoje ir 2010 m. Danijoje vykusiose planetos pirmenybėse buvo trečia.

S. Krupeckaitė su G. Gaivenyte komandų sprinto lenktynėse kovo 24 d., ketvirtadienį, buvo šeštos.

Lietuvos dviratininkė Vilija Sereikaitė moterų 3 km asmeninių persekiojimo lenktynėse iškovojo bronzos medalį. Ši rungtis išbraukta iš olimpinių žaidynių programos. 24-erių metų lietuvė kovoje dėl trečiosios vietos atkarpą įveikė per 3 min. 37,643 sek. ir net 2,495 sek. pranoko Naujosios Zelandijos atstovę Jaime Nielsen. Atrankos varžybose V. Sereikaitė užėmė trečią vietą. Kita Lietuvos atstovė – 21-erių metų Eglė Zablockytė tarp 16 dalyvių liko 14-a.

Moterų 3 km komandų persekiojimo lenktynių atrankos varžybose Lietuvos komanda užėmė 13-ąją vietą. Pasaulio pirmenybių komandų persekiojimo lenktynėse Lietuvos komandai atstovavo V. Sereikaitė, 22-ųjų metų Aušrinė Trebaitė ir 19-metė Vaida Pikauskaitė.

Dviratininkei S. Krupeckaitėi – sprinto rungties sidabras.

Tomo Gaubio (ELTA) nuotr.

DRAUGAS 4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

Redakcijos žodis

„Sveiki, aš esu astrofizikas; sveiki, aš esu socialinė darbuotoja...“ – taip prasideda neseniai pristatytas trumpas dokumentinis filmas „Sveiki, aš esu...“, supažindinantis lietuvius su trečiųjų šalių piliečiais Lietuvoje. Filmo herojai – pačių įvairiausių tautybių žmonės, jau kuris laikas gyvenantys (studijuojantys ar dirbantys) Lietuvoje – baltarusė, kinas, egiptietis, rusas, venesuelietis ir kt. Kol kas imigrantai Lietuvoje sudaro vos 1 proc. šalies gyventojų, tačiau mažai kas abejoja, jog jų skaičius mažės. Lietuva netruks susidurti su tomis pačiomis kaip ir Vakarų pasaulio šalys problemomis – demografinėmis duobėmis ir senstančia visuomene, kurias sprendžiant iškilis ir imigrantų problema. Kol kas Lietuvoje aiškios migracinės politikos nėra. O jos reikėtų, ir ne tik atsakant į Vilniuje vos keletą mėnesių gyvenančio Mohamed siūlymą Lietuvos sostinėje pastatyti bent vieną mečetę.

Vyr. redaktorė **Dalia Cidzikaitė**

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by
the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.
Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5532**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą
nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį
pažymime, iki kada prenumerata galioja.

„Draugo“ prenumerata yra mokama iš anksto.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00

JAV

metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

metams \$390.00 • 1/2 metų \$210.00
• 3 mėn. \$110.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$615.00 • 1/2 metų \$315.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis
oro paštu

metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00

Į Lietuvą reguliariu paštu

metams \$70.00

Vyriausioji redaktorė – Dalia Cidzikaitė
dalia.cidzikaitė@gmail.com
Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –
Renata Šerelytė
rainbow.vilnius@gmail.com
Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien,
nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien,
nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako.
Skelbimų kainos atsiunčiamos
gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra.
Nenaudotų straipsnių nesaugoja.
Siunčiant prašome pasiūlyti kopiją.

El. paštas:

rastine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

TEMA: ISTORINIŲ ĮVYKIŲ VERTINIMAS

Sunkiai įmanomas, bet reikalingas dalykas

Lietuvoje vis daugiau kalbama apie istorijos ir atminties politiką, keliamas klausimas, kaip suprasti ir vertinti skaudžius istorijos įvykius ir ar apskritai įmanomas vienareikšmiškas bei visuotinis jų vertinimas. Nusistovėjusių istorijos versijų peržiūrėjimas bei kritiškas žvilgsnis neretai sukelia diskusijų ne vien dėl istorinių faktų aiškinimo, bet ir dėl žodžio ir nuomonės laisvės ribų. Kad šis klausimas nėra vien teorinis, o išties aktualus bei jautrus lyg gyvas nervas, buvo galima įsitikinti neseniai Lietuvoje vykusioje diskusijoje „Visuotinis privalomas istorinių įvykių vertinimas: žodžio laisvė ir cenzūra“.

R. Račinskas: būtina ieškoti sąlyčio taškų

Pasak Ronaldo Račinsko, politologo ir tarptautinės komisijos Nacių ir sovietų okupaciniams režimams Lietuvoje įvertinti vykdančiojo direktoriaus, vargu ar galima kalbėti apie bendrą istorinių įvykių vertinimo koncepciją, nes skirtingose visuomenės grupėse ar net šalyse egzistuoja objektyvūs kolektyvinės atminties konfliktai. Kita vertus, valstybei vieninga istorijos politika, bendras susitarimas dėl istorinių įvykių vertinimo yra būtinas.

„Sutinku su nuomone, kad nėra vieno teisingo istorinės padėties paveikslas, vieno objektyvaus aprašymo. Neutralumas tėra išmonė pasaulyje, kuris pats savaime nėra neutralus. Nesutarimai dėl istorijos vertinimo, kylantys tiek Lietuvoje, tiek ir kitose šalyse, yra neišvengiami ir objektyvūs, nes istorinė atmintis yra labai pajėgus moralinio ir politinio bendruomeniškumo šaltinis. Įtampa kyla dėl to, kad istorija ir politika yra itin glaudžiai susijusios, o istorinė atmintis yra išnaudojama politiniais tikslais, ir kovos dabar vyksta ne dėl turtų ir žemių, bet dėl idėjų ir vertybių, kurios grindžiamos istorinių įvykių aiškinimais.“

Anot R. Račinsko, Europoje vyrauja du pagrindiniai aiškinimai apie Antrąjį pasaulinį karą, du jo priežastčių ir pasekmių vertinimo variantai. Pirmasis, labiau paplitęs Vakaruose, į Antrąjį pasaulinį karą žiūri kaip į vieno agresoriaus – nacistinės Vokietijos – Europoje pradėtą karą, kurį pažabojo Vakarų sąjungininkai ir Sovietų Sąjunga. Kitas – tai Rytų ir Vidurio Europos šalių, kurios patyrė abiejų totalitarinių režimų okupaciją, – patirčiai artimesnis kalbėjimas, kuriame daugiau dėmesio skiriama ir sovietų okupacijos režimo nusikaltimams bei vykdytai politikai. Šiuose aiškinimuose, pasak politologo, egzistuoja ir mažesni aiškinimai, kurie atsiduria visiškai skirtingose barikadų pusėse, „ir taip pasiekiamas toks radikalus nuomonių skirtumas, jog susikalbėjimas tampa neįmanomas“, o istorinių įvykių vertinimas labai apsunkinamas.

Anot politologo, bendras, o juo labiau privalomas istorinių įvykių vertinimas tampa itin sudėtingas dar ir dėl to, jog „kalbėdami apie kolektyvinę atmintį turime kalbėti ne tik apie objektyvumą, bet ir apie subjektyvumą. Žmonių požiūris į istorinius įvykius priklauso nuo išsilavinimo, visuomenės nuostatų, aplinkos ir labai didelė dalimi nuo jų asmeninės patirties.“ Nepaisant to, „reikia mėginti ieškoti sąlyčio taškų, susikalbėjimo galimybių ir formuoti daugiau ar mažiau vieningą, viską apimančią istorijos suvokimą. Jo, žinoma, negali būti absoliutaus, bet tam tikras susitarimas tikrai įmanomas“, – sakė R. Račinskas.

Tam, anot jo, galėtų pasitarnauti bendražmogiškos nuostatos: „Manau, kad siekdami mažinti šią ribą turime tai daryti vadovaudamiesi keliais principais – vienas jų: mes negalime lyginti žmonių kančios, negalime pasakyti, kad vaikas Auschwitzo koncentracijos stovykloje kentėjo labiau nei badu numiręs vaikas Sibire. Mes negalime lyginti to nusikaltimo svarbos ir sakyti, kad tas nusikaltimas yra svarbesnis ar universalesnis, dėl to mes turime apie jį daugiau kalbėti.“

Svarstydamas apie istorinių įvykių vertinimą žodžio laisvės rėmuose R. Račinskas sakė, kad, jo nuomone, „pasaulyje egzistuoja tokių požiūrių, pasaulėžiūrų ir idėjų, kurioms negali būti taikomos nuomonės ar žodžio laisvės gynimo kategorijos, nes jos iš esmės yra nukreiptos į atskirų asmenų ar jų grupių teisių pažeidimą, motyvuojant svarbesniais, kilnesniais kitos visuomenės

grupės tikslais.“ Politologas taip pat pažymėjo, kad tai, jog nacistinių ir sovietinių nusikaltimų neigimas yra kriminalizuotas ir įtrauktas į Baudžiamąjį kodeksą, problemą, su kuria susiduria Lietuva, veikiausiai išryškina, nei visiškai išsprendžia: „Tam tikras ne-

apykantos mintis ir nuomonės skleidžiantys žmonės, atsižvelgdami į tai, kad už tokią veiklą gali būti baudžiama, yra priversti atsakingai rinktis žodžius. (...) vien tik Baudžiamasis kodeksas tų klausimų neišsprendžia, nes atstūmimas, marginalizavimas ir pasmerkimas yra pati lengviausia laikysena. Tačiau problema ne ta, kad Lietuvoje yra agresyviai ar ksenofobiškai nusiteikusių žmonių. Jų buvo, yra ir visą laiką bus. Klausimas, ką daryti, kad jie neburtų aplink save gana svarbios visuomenės dalies.“

J. Žilinskas: istorijos sampratos ir pateikimo vardiklis būtinas

Plėtodamas istorijos vertinimo ir nuomonės bei žodžio laisvės temą iš teisinės perspektyvos, tarptautinės humanitarinės teisės specialistas, Mykolo Romerio universiteto profesorius Justinas Žilinskas teigė, jog Lietuvos teisinė sistema priklauso europinei tradicijai, kuri numato, kad nuomonės laisvė vis dėlto nėra begalinė, ir tuo ji akivaizdžiai skiriasi nuo, tarkime, JAV teisinės sistemos. „Europinis nuomonės laisvės modelis yra paremtas tomis dviem didžiosiomis tragedijomis, kurios prasidėjo Europoje 1914 m. Ir Lietuvos Konstitucijoje yra parašyta tai, kas parašyta ir Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijoje, t. y., kad tam tikrais atvejais, kai visuomenė mano, jog tai yra būtina, nuomonės laisvė gali būti ribojama“, – kalbėjo profesorius.

Nusikaltimų neigimo kriminalizavimas į Lietuvos teisę taip pat perimtas iš Europos Sąjungos: „Pas mus šis dalykas atėjo iš Europos Sąjungos, kur prasidėjo diskusijos dėl neapykantos nusikaltimų ir išreiškė norą suvienodinti ksenofobinių ir rasistinių nusikaltimų vertinimą. Mūsų valstybė ir kitos šalys, turinčios papildomų trauminių patirčių, susijusių su Sovietų Sąjungos režimu, pasiūlė įtraukti ir kito didžiojo totalitarinio režimo – stalinizmo – padarytus nusikaltimus. Mums nepavyko įtikinti kitų šalių, ir pasiūlymas kol kas neįgyvendintas. Tačiau per tai į mūsų kodeksą buvo įtraukti neigimo nusikaltimai praplečiant juos bei įtraukiant ir Sovietų Sąjungos vykdytus nusikaltimus.“ Anot jo, tokie Lietuvos įstatymai neriboja galimybės tirti ir aiškinti istorinių faktų, taip pat nesukuria kliūčių kritinėms diskusijoms, tačiau svarbu, kad jos išliktų „diskusijomis, o ne būtų mėtymaisi nepagrįstomis, nediskusinėmis frazėmis ar teiginiais.“ (...)

Pritardamas R. Račinsko nuomonei, J. Žilinskas taip pat sakė, kad Baudžiamojo kodekso nuostatos kilusių problemų neišspręs, bet yra puiki problemų parodymo priemonė: „Kai šita norma pasirodė, pamačiau, kad ji yra labai geras didelių mūsų visuomenės problemų rodiklis. Tas problemas aš esu linkęs laikyti labai sunkiomis visuomenės trauminėmis patirtimis, kurios paliečia ir jaunąją kartą. Kodeksu neužtenka, bet jis gali tapti priemone, kuri šiek tiek padės auklėti. Pagaliau kiekvienas skandalas pastūmėja bent keletą žmonių pasidomėti šiomis temomis giliau, skatina skaityti ir šviestis.“ „Nėra valstybių be ideologinių nuostatų. Valstybė yra bendruomenė, kurią šalia kitų dalykų vienija ir požiūris į istorinius įvykius. Tai turbūt nėra blogai. Mes visi esame taip smarkiai paveikti tų skausmingų ir tragiškų patirčių, ir, matyt, dar prabėgo per mažai laiko, bet kalbėjimasis yra labai geras būdas, ir gal tada, kai diskusijos taps išties atviros ir brandžios, nebereikės ir Baudžiamojo kodekso“, – sakė J. Žilinskas.

„Nepritarčiau, kad egzistuočių sustabarėjęs visuotini privalomas istorinių įvykių vertinimas, tačiau tam tikras valstybės istorijos sampratos ir pateikimo vardiklis, ypač švietimo sistemoje, turėtų būti. Ir reikia ieškoti ne formalių būdų ir priemonių, bet tokio kelio, kuris padėtų diegti sąmoningą, kritišką ir vertybišką santykį su mūsų šalies istorija. Šis santykis turėtų būti jautrus, apjungiantis santykis, stiprinantis valstybės pamatus“, – apibendrino R. Račinskas.

Parengė **Lina Valantiejūtė**
Bernardinai.lt

Pasakojama, jog kartą vieno žymiausių XX amžiaus anglų politiko Churchill paklausė, kodėl Anglijoje nėra antisemitizmo. Jis atsakė: „Todėl, kad anglai nelaiko savęs kvailiesniais už žydus.“ Deja, panašu, kad nemaža dalis lietuvių kenčia nuo nevisavertiškumo komplekso tiek prieš žydus, tiek prieš lenkus ar kitas tautas. Jei būtume laisvi nuo šių kompleksų ir tikrai didžiuotumės Tėvyne, kurią mums Viešpats padovanojo, nebūtų reikalo kurti agresyvaus eitynių „patriotizmo“ ar absurdiškų tvirtinimų, jog kažkas mums „bando užlipti ant galvos“.

Joks kitos tautybės žmogus negali griauti mano tautinės tapatybės. Ją galiu griauti tik aš pats, kai pradėtu kasti gynybinius apkasus ir grūmoti kumščiu kitiems. Paradoksalu, visos radiklios nacionalizmo apraiškos labai supanašėja. Tarsi ginama unikalumas, tačiau iš tiesų iš tautinės tapatybės bandoma padaryti paprasčiausią dūmtraukį, skirtą nuleisti nepasitenkinimo tuo, kaip gyvename, garą. Esame apkiautę, klampojame po socialinės neteisybės purvą, vieną seniausių pasaulio kalbų nuskurdiname iki mobiliųjų telefonų

Tirpdyti neapykantą

ANDRIUS NAVICKAS

žinutėms pritaikytos „naujagalbės“, tačiau dėl to esą kalti mistiniai „kiti“, kurie mums trukdo gyventi.

Istorija moko, jog dažniausiai aršūs „patriotai“ tvirtai tiki, kad gelbėja savo tautą, o iš tiesų yra pakurstomi ir kreipiami iš šalies. Tų, kuriems patogiu sukarikatūrinti patriotizmą, sukurti įtampas, nukreipti dėmesį nuo kitų svarbių procesų. Štai ir Lietuvoje radikalūs pasisakymai prieš kitataučius mieliausiai skelbiami žiniasklaidos priemonėse, kurių savininkai, kaip manoma, yra kažkur Rusijoje.

Kita vertus, didele klaida būtų supainioti požymius su pačia liga. Naivu manyti, kad per šias kelias savaites gausiai pasipylę radikalų eitynėmis besipiktinantys komentariai – pakankamas ligos gydymo

būdas. Pirmiausia svarbu pripažinti, kad ši liga – ne keliasdešimt agresyviai nusiteikusių jaunuolių, bet neapykantos virusas, kuris jau seniai persmelkė viešąją erdvę. Šis virusas politiką pavertė grupuočių riaušėmis, o žiniasklaidą paniekos, cinizmo ir purvo erdve. Pagarba kitam žmogui, o ir sau pačiam – didžiausias nūdienos deficitas.

Į neapykantą, agresiją lengviausia atsakyti jėga ir sankcijomis. Tačiau paprastai tai ne gelbėja, bet tik pablogina padėtį. Tikrai nemanau, jog nereikia aiškios reakcijos į radikalaus netikro patriotizmo apraiškas, tačiau nedemonizuokime Gedinio prospektu žygiavusių jaunų žmonių. Nesupainiokime, kaip kad daro bulius koridore, raudono audeklo ir to, kas jį laiko. Šiandien mums

reikia ne kuo vaizdingiau suniekinoti netikrų patriotinių eitynių dalyvius, varžytis su radikaliais retoriniais sugebėjimais, bet veikiau nuosekliai rodyti, jog galima ir kitokia laikytena – principinga, bet ne agresyvi, tvirta, bet kartu kviečianti dialogui. Galima kitokia Tėvynės meilė, priimanti tautinį, kultūrinį daugiabalsiškumą kaip dovaną ir didžiulį turta.

Tik mažindami bendrą neapykantos, agresijos kiekį viešojoje erdvėje galime atsikratyti ir nevisavertiškumo komplekso prieš kitas tautas, jaustis ir elgtis kaip orūs žmonės. Tai labai sudėtinga užduotis, nes daug paprasčiau statyti barikadas, o ne tiltus, kalbėti, o ne išsiklausyti, pamokslauti, o ne liudyti. Tačiau žmogumi apskritai būti nėra paprasčia – tai kasdienis darbas, kurį neleistinai apleidome.

Lrt.lt

Andrius Navickas – Lietuvos žurnalistas, internetinio naujienų dienraščio Bernardinai.lt vyr. redaktorius, religijotyrininkas.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB) turi savo atstovybę Vilniuje, kuri, mano nuomone, yra įstaiga, aptarnaujanti visus užsienio lietuvius.

Šios įstaigos pradžia yra susijusi su Lietuvos Sąjūdžio pradžia. Kai 1988 m. spalio mėnesį Vilniuje vyko pirmasis visos Lietuvos Sąjūdžio atstovų suvažiavimas, į jį buvo pakviesta PLB valdyba, kurios nutarimu man, kaip tuometiniam PLB valdybos pirmininkui, tame suvažiavime teko garbė atstovauti PLB. Vykimas į Lietuvą tuo metu buvo gana rizikingas, bet, mūsų manymu, jis buvo būtinas. Sąjūdis davė ženklą, kad laisvės noras Lietuvoje nebuvo sovietų režimo sužlugdytas, bet gyvas ir atsparus. O mes visi, užsienyje gyvenantys, taip pat gyvenome norais ir Lietuvos išsilaisvinimo viltimis. Tai gi tam tikra prasme mes prisijungėme prie Sąjūdžio. Vilniuje man teko dalyvauti po suvažiavimo vykusiuose Sąjūdžio tarybos pasitarimuose ir nutarimų priėmimo. Tuomet pirminku buvo išrinktas prof. Vytautas Landsbergis, kurio vėliau vadovaujama Aukščiausiaji Taryba 1990 metų kovo 11 d. paskelbė Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimą.

PLB per savo valdybą palaikė tvirtus ryšius su atgimstančia Lietuva ir, norint tuos ryšius sustiprinti, buvo nutarta Vilniuje steigti PLB atstovybę. Šį sumanymą ypač rėmė tuometinė vicepirmininkė Gabija Petrauskienė. Atstovybė kurti pradėta 1990 metais, kurių pabaigoje atstovu sutiko būti dr. Petras Lukoševičius, Kanados lietuvis. Pradžioje Atstovybei buvo išnuomotos kuklios patalpos. Bet Atstovybės bendradarbiavimas su Lietuvos vyriausybe ir su Seimu pasidarė toks reikšmingas, kad 1990 metų rugsėjo 15 d. pirminko Broniaus Nainio kadencijos pradžioje Atstovybės būstinė buvo perkelta į Seimo rūmus.

Dr. Lukoševičius savo kadenciją baigė 1993 metais, ir Atstovybės vadovavimą tų metų liepos 1 d. perėmė Juozas Gaila, buvęs JAV LB valdybos pirmininkas. Po jo nuo 2009 metų sausio 1 dienos šias pareigas ėjo Gabrielius Žemkalis, Australijos lietuvis. Dabar nuo 2009 metų lapkričio 1 dienos atstovės pareigas eina

Užsienio Lietuvių atstovybė Vilniuje

VYTAUTAS BIELIAUSKAS

Vida Bandis. Tai tik trumpa istorinė apžvalga, rodanti ilgalaikį ir labai veiksmingą darbą, atliktą mūsų tautiečių. Jie dirbo veltui, aukodami savo darbą ir talentus PLB ir Lietuvai. Prie Atstovybės išlaikymo ligi šiol yra daug prisidėjęs Lietuvių Fondas ir kai kurių kraštų Bendruomenės.

Deja, JAV ir viso pasaulio ekonomikai sušlubavus, Lietuvių Fondo parama sumažėjo. Todėl dabar PLB valdybos pirmininkė dr. Regina Narušienė yra paskelbusi aukų rinkimo vajú PLB atstovybei Vilniuje išlaikyti. Prie šio vajú turėtume prisidėti visi ir aukoti ne tik Atstovybei išlaikyti, bet visą PLB darbą sustiprinti. Šiuo metu PLB yra bene realiausia „globalinės Lietuvos“ vadovė. Ji atstovauja Bendruomenės, veikiančias 41 kraštuose. Per paskutines

dvi kadencijas kraštų bendruomenių veikla labai sustiprėjo, bet visiems yra labai reikalingas tarpusavio ryšys ir ryšys su Lietuva. Tokį ryšį labai gerai palaiko dabartinė PLB valdyba, kurios nariai(ės) taip pat dirba be atlyginimo ir su dideliu pasišventimu.

Dabar vyksta dideli pokyčiai visoje užsienio lietuvių bendruomenėje. Joms vadovauti pradeda naujosios lietuvių bangos užsienyje atstovai. Jie rimtai dirba ir stengiasi išlaikyti lietuvių savo šeimose, savo bendruomenėse. Gyvai veikia lietuviškos savitgalių mokyklos, kurioms reikia talkos ir pagalbos. Gražu, kad šiam tikslui yra gaunama šiek tiek pagalbos iš Lietuvos, atsiunčiant knygų ir vadovėlių. Bet PLB koordinavimas ir čia yra labai svarbus.

Kiti labai svarbūs PLB valdybos uždaviniai yra gero ryšio su Lietuva ir su jos vyriausybe palaikymas. Nepaisant pasitarimų ir aiškinimosi, atrodo, kad ne vienas Lietuvos vadovas sunkiai supranta užsienio lietuvių padėtį. Kai kurie mus visus laiko emigrantais, Lietuvai neturinčiais reikšmės. Deja, tai yra labai klaidingas požiūris. Iš tikrųjų užsienio lietuvių nėra emigrantai: gal jie yra išvykę ekonominių aplinkybių verčiami, bet jie yra lietuviai ir tokiais nori likti. Jie dažnai grįžta aplankyti savo namų ir giminių, vežasi ten savo vaikus ir, kiek gali, remia savuosius Lietuvoje. Tie, kurie mėgina užsienio lietuvius „nurašyti“, daro didelę skriaudą Lietuvai.

Dr. Vytautas Bieliauskas – filosofas, psichologas, JAV katalikų mokslo akademijos narys, Xavier University Cincinnati, OH profesorius emeritas. Aktyvus visuomenės veikėjas: buvęs PLB pirmininkas, buvęs JAV LB Krašto tarybos vicepirmininkas, VDU Atkuriamojo senato narys, 1995 metais LR prezidento patarėjas spec. programoms.

LAIŠKAI

„DRAUGO“ DRAUGĖS PAMĄSTYMAI

Šįkart apie 3 kartus per savaitę išeinantį „Draugą“, kuris man yra gražus ir įdomus. Jo išvaizda kiek pasikeitusi – kitoks išdėstymas, atsirado spalvos, raidės aiškesnės, daug senų, naujų ir atnaujintų skyrių, straipsniai trumpesni, įdomūs, aktualūs. Dauguma jų skirti išėivijos gyvenimui, o jų autoriai yra išėivijos atstovai. „Draugas“, mano nuomone, ir objektyvus, ir tolerantiškas, ir turiningas – yra ką skaityti, apie ką pamąstyti.

Vasario mėnesį vyr. red. dr. Dalia Cidzikaitė kvietė skaitytojus pasisakyti – pareikšti pageidavimus ir kritiką. Štai manoji.

Pageidaučiau lietuvių kalbos skyriaus, kad galėtume gryninti ir tobulinti savo kalbą. Gal būtų gerai turėti skyrių, pvz., „Jūs klausiate, mes atsakome“ (ar pan.). Į redakcijos parinktus svarbesnius ir įdomesnius klausimus gal galėtų atsakyti Dvasinės ir psichologinės pagalbos draugijos nariai, nes tarp jų yra įvairių sričių žinovų. Norėčiau ir JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdybos skyriaus kas mėnesį ar rečiau.

Kritikos turiu mažai. Nelabai linksmas man atrodo „Spyglių ir dyglių“ skyrius. Labai sunku yra užpildyti humoru visą puslapį, kad jis patiktų visiems. Seniau buvo lengviau, kai jį užpildydavo mūsų rašytojai humoristai, neužgauliai, „patraukdami per dantį“ mūsų veiklą ir veikėjus ir bendrai mūsų gyvenimo

silpnybes.

Man šiek tiek „užkliuvo“ ir „Vyrų“ skyrius. Lygybės vardan reikėtų ir „Moterų“ skyriaus. Bet ar jie taip jau reikalingi, kada laikraštyje randame įvairovę pasiskaitymų, skirtų ir vieniems, ir kitiems.

„Draugo“ kultūrinis priedas puikus, bet norėčiau jame daugiau straipsnių iš mokslų srities.

Baigdama savo pamąstymus noriu padėkoti „Draugo“ redaktorėms, jų talkininkams ir visiems, kurie prisideda prie jo išleidimo. Jūs dirbate didelį, sunkų ir atsakingą darbą. Tad sėkmės Jums ir ryžto ir toliau gerinti ir gražinti „Draugą“!

Aldona Šmulskštienė
Chicago, IL

TELKINIAI

Skaniausi blynai buvo iš klebono atneštos lėkštės. Šalia kun. Joniko stovi Regina Mingelienė. Blyno iš klebono lėkštės siekia dr. Kvietytys.

Detroit, MI

Užgavėnių blynų pietūs

ROŽĖ RAŽAUSKIENĖ

„Oi, blynai, blynai, jūs patieka mano, kas jūsų nevalgo, nieko neišmano.“ Tai sena daina, kaip ir seniai lietuvių mėgstami su mielėmis raginti užgavėnių blynai. Sunku būtų atsakyti į paklausimą, ar mes laukiame Gavėnios, bet iš karto atsakytume, kad tikrai laukiame mielėmis kvepiančių užgavėnių blynų.

Škanūs būna pagal Elenos Alkuvienės receptą kepti blynai. Užklausta, ar labai pavargo tiek valandų su padėjėja Dana Naujokaitiene praleidusi prie karštos plytos, atsakė, jog

Visi noriai dalyvavo užgavėnių blynų vaišėse – net ir Elytė Butkuvienė, kuriai neseniai buvo padaryta kelio operacija.

Parapijos virtuvėje blynus kepė (iš k.): Dana Naujokaitienė (su kepure), Krikščioniškos komisijos pirmininkė Elena Alkuvienė ir parapijos tarybos pirmininkė Rasa Karvelienė.

buvo smagu. Meilė davė jėgų, neleido pavargti.

Ten, kur viešpatauja tarpusavio meilė, ten ir Dievas yra. Mūsų parapijos gyvastingumas, atėjus naujam klebonui Gintarui Jonikui, labai išaugo. Atsigavo ir parapijos komitetas, ir pajamos pakilo. Daug pagražinimų padaryta. Parapijiečiai didžiuojasi ne tik klebonu, bet ir darbščiu parapijos komitetu, nuostabiai pareiginga, rūpestinga tarybos pirmininke Rasa Karveliene. Džiaugiamės Krikščioniškos komisijos pirmininkės Elenutės pastangomis ne tik per Užgavėnes, bet ir per visus metus. Ji su savo visu štabu nuoširdžiai vaišina pensininkus.

Šiomet Užgavėnių blynų pietuose linksmos programos neturėjome, mat prieš dieną turėjome laidotuvių apeigas už a. a. Joną Urboną. Todėl pietų pradžioje buvome nusiteikę rimtai. Susėdus visiems prie gražiai papuoštų stalų, trumpai kalbėjo parapijos komiteto Administracijos komisijos pirmininkas Robertas Selenis. Po jo klebonas Jonikas sukalbėjo maldą ir sugiedojo „Ilgiausių metų“.

Privalgę skanių blynų ir saldžiosios, dėkingi Krikščioniškos komisijos komiteto moterims, ypač jo pirmininkei, skirstėmės namo, norėdami vėl greitai sugrįžti tokiam mielam padraugavimui.

Rožė Ražauskienė – Dievo Apvaizdos lietuvių katalikų parapijos narė.

Worcester, MA

Paminėjome Vasario 16-osios dieną

SIGITA ŠIMKUVIENĖ

Šiais metais Vasario 16-osios šventes teko paminėti keliuose JAV LB apylinkėse. Buvau pakviesta ir Worcester lietuvių, kurie vasario 13 dieną gražiame Maironio parke, jo klube, paminėjo šią svarbią mums visiems lietuviams dieną.

Worcester, MA LB apylinkė turi gražias tradicijas. Nors lietuvių čia nėra daug, jie veikia net keliuose organizacijose ir gana sutartinai. Ir šią šventę suruošė Worcester lietuvių organizacijų taryba (pirmininkas Algis Glodas), į kurią įeina Maironio parkas, LB apylinkė, lietuvių klubas, Vyčių kuopa, skautų „Neringos“ ir „Nevežio“ tuntai, Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos 5 kuopa.

Apdovanoti ilgamečiai apylinkės veikėjai

Šventinį renginį pradėjo A. Glodas, pasveikindamas visus su nuostabia švente ir pakvietęs toliau minė-

Jokubauskas ir ilgametis visuomenininkas A. Glodas – buvo pagerbti JAV LB Krašto valdybos Padėkos raštais už jų visuomeninę ir nuoširdžią veiklą LB.

Muzikinę dienos programą atliko Edmundas ir Antanas Milukai. Tėvui pritariant akordeonu, Antanas padainavo kelias lietuvių liaudies dainas, galėjome išgirsti jo puikų tenorą. Po renginio visi vaišinosi skaniais sumuštiniais ir kava, paruoštais šaunių Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos šeiminių.

Worcester lietuvių pasididžiavimas

Šios vietovės lietuviai gali didžiuotis savo puikiai išlaikomu Maironio parko pastatu. Dar 1922 metais nupirktas pastatas buvo suremontuotas, 1932 metais įsteigti Maironio parko namai. 1974 metais pastatas po įvykusio gaisro buvo pastatytas naujai. Lietuviai negailėdami savo sunkiai uždirbtų pinigų ir aukodami

Straipsnio autorė su JAV LB Krašto valdybos Padėkos raštais apdovanotais R. Jokubausku ir A. Gloda.

Esteros Sudentienės nuotr.

jimą vesti Worcester LB apylinkės pirmininką Romą Jokubauską. R. Jokubauskas pasidžiaugė lietuviams, atvykusiais į paminėjimą, perskaitė nutarimus ir kreipimąsi į JAV prezidentą.

Pačiai teko pakalbėti apie Lietuvos Nepriklausomybės svarbą lietuviams, apie JAV LB Krašto valdybos ir visų apylinkių veiklą paskutiniaisiais metais. Paraginau lietuvius būti vieningesniais ir gebančiais bendradarbiauti. Skatinau nebijoti pasitikėti jaunesne karta, kuri noriai jungiasi į veiklą, leisti jauniems dirbti, ramiai jiems patariant, o ne kritikuojant. Labai svarbu, kad visų kartų lietuviai suprastų vieną dalyką – esame tik maža saujelė planetoje ir jei skaldysimės ir pyksimės, neliks mūsų, neliks mūsų kultūros ir palikimo. Šios šventės proga, autorei sutikus, perskaičiau Ilonos Skutulienės eilėrašį „Sausio 13“. Žuvusieji už Nepriklausomybę buvo pagerbti tylos minute.

Du visuomenės veikėjai – ilgametis LB apylinkės pirmininkas R.

laisvą laiką skyrė savo jėgas šio pastato išsaugojimui. Net 45 metus jam atsidavusiai dirbo Kazys Adomavičius.

Maironio parkas yra puikus kultūrinis lietuvių centras, vienas iš seniausių Naujojoje Anglijoje. Jos dabartinis pirmininkas R. Jokubauskas skiria daug laiko su savo valdyba, tvarkydamas šio pastato administracinius reikalus. Pastatas nuomojamas įvairioms amerikiečių organizacijoms ar privatiems asmenims, tokiu būdu surenkamos lėšos jo išlaikymui ir mokesčiams sumokėti.

Lietuvių nedaug, bet jie veikia sutartinai

Dar prieš keletą metų Worcester lietuviai šia ypatinga Vasario 16-osios proga susirinkdavo į Šv. Kazimiero bažnyčią, kur būdavo aukojamos šv. Mišios. Ją uždarius prieš pusanturą metų susibūrė Šv. Kazimiero parapijos rėmėjai, kurie taip pat dalyvauja įvairiuose renginiuose.

Kaip pasakojo A. Glodas, jis ir

LB apylinkės vicepirmininkas, vietiniai lietuviai džiaugiasi sulaukę jaunesnių veidų savo telkinyje. Labai gražiai į veiklą įsiliejo Verutė Šimkuvienė, kuri jau nuo 1996 metų dalyvauja Amerikos lietuvių Romos katalikų moterų sąjungos veikloje. Worcester, MA veikia 5 kuopa, jai patiktas šios organizacijos valdybos pirmininkės vairo. Savo jaunatviškumu ir kūrybine jėga V. Šimkuvienė suaktyvino šios organizacijos, šiuo metu buriančios 35 nares, iš jų net 7 trečiabanges, veiklą.

Aktyviai šiame telkinyje dirba skautai, vadovaujami Irenos Merkevičienės. Jie ruošia Kaziuko mugės, prisideda prie kitų renginių. I. Mer-

kevičienės tėvai labai daug dirbo dėl lietuviybės, ypač prie Maironio parko ir kitų organizacijų išlaikymo.

Šių metų birželio 4-5 dienomis Worcester apylinkėje bus suruoštos ŠALFASS vasaros žaidynės. Apylinkės lietuviai jau pradėjo joms ruoštis, ypač daug dirba Vytautas Braskus.

Džiaugiamės ir dėkojame visiems Worcester lietuviams ir ten veikiančioms organizacijoms už gebėjimą tęsti savo senolių ir tėvų tradicijas, išlaikyti Maironio parką ir naudoti jį lietuviškiems susibūrimams.

Sigita Šimkuvienė – JAV LB Krašto valdybos vicepirmininkė.

New York, NY

Iš kairės: A. Vilčinskas, NY LB apygardos pirm. R. Žukaitė, Jankauskienė ir LR gen. konsulas NY V. Sarapinas. **Arūno Tirkšliūno nuotr.**

Paminėta Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena

2011 m. kovo 20 d., sekmadienį, JAV LB New York apygardos ir apylinkių lietuvių bendruomenės vadovai pakvietė tautiečius į Our Lady of Mt. Carmel bažnyčios salę paminėti Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dienos. Renginio dalyvius bei svečius pasveikino New York LB apygardos pirmininkė Ramutė Žukaitė.

Šventinio minėjimo prelegentas, LR generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas pavadino šią dieną stiprybę ir viltį simbolizuojančia Lietuvos žmonių laisvės ir nacionalinio orumo švente, kviesdamas visus džiaugtis ja, branginti ir neleisti, kad kasdienybės rutina užgožtų jos prasmę. V. Sarapinas pažymėjo, kad per dvidešimt vienerius laisvės metus Lietuva, nors ir klysdama, bet kartu ir taisydama savo klaidas, visą laiką tvirtai ėjo į priekį, šiuo ėjimu pelnydama tarptautinę pagarbą Amerikoje, Briuselyje, Afganistane,

Gruzijoje ir daugelyje kitų pasaulio vietų. Generalinis konsulas padėkojo minėjimo dalyviams už lietuviybės puoselėjimą bei lietuviško žodžio saugojimą, palinkėdamas visiems stiprybės ir vienybės, nes, „tik būdami vieningi ir stiprūs, būsimė pajėgūs išsaugoti Kovo 11-osios akto dvasią bei kurti modernios, atviros pasauliui bei naujovėms Lietuvos istoriją“.

Už ilgametį darbą puoselėjant lietuviybę bendruomenėje Raimundui Šližiui ir Patricijai Sidas generalinis konsulas įteikė padėkos raštus ir Lietuvos Nepriklausomybės dvidešimtmečio proginis medalius.

Po minėjimo šventės dalyviai džiaugėsi Arvydo Vilčinsko koncertu, kurio metu skambėjusios dainos nepaliko abejingo nė vieno žiūrovo – visi kartu dainavo, šoko, braukė ašaras bei juokėsi.

LR gen. konsulato New York info

Mary Radis, gyvenanti **Schaumburg, IL**, kartu su metinės prenumeratos mokesčiu atsiuntė „Draugui“ ir 60 dol. auką. Labai ačiū už paramą.

Ona Simutis, gyvenanti **Ann Arbor, MI**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

Vytenis Silas, gyvenantis **Chicago, IL**, pratęsdamas metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo laikraščiu paremti 50 dol. Labai ačiū.

Paul R. Sodeika, gyvenantis **Apple River, IL**, kartu su metinės „Draugo“ prenumeratos mokesčiu atsiuntė mums 50 dol. auką. Esame Jums labai dėkingi.

Chicago, IL

Lietuvos Nepriklausomybės šventės Brighton Park

AUDRA KUBILIŪTĖ-DAULIENĖ

Lietus ir šaltokas oras neatbaidė dalyvių, susirinkusių į Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo šventę Brighton Park 2011 m. vasario 20 d. Iškilmės prasidėjo šv. Mišiomis, kurias atnašavo kun. Kęstutis Trimakas. Iškilmingoje eisenoje į bažnyčią dalyvavo Generolo Daukanto šaulių rinktinė, įnešusi vėliavas, ir lektorių grupę, kuriai vadovavo Joana Drutytė. Mišių metu giedojo Algimanto Barnišio vedovaujamas choras. Pamoksle kun. Trimakas priminė klausytojams, kad ne taip seniai minėjome liūdną Sausio 13-tos sukaktį, o ši kartą minime linksmesnę – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo sukaktį. Jis taip pat paminėjo ir apgailėtina žinią – neseniai paskelbta Lietuvos gyventojų apklausa rodo, jog daugiau nei pusė gyventojų norėtų išvykti iš Lietuvos.

Po Mišių dalyviai buvo pakviesti į parapijos salę, kurioje vyko akademinė programa, vedama Apolonijos Steponavičienės. Šventę šiltai atidarė ilgametė JAV LB Brighton Park valdybos pirmininkė Salomėja Daulienė. JAV ir Lietuvos himnų giedojimą vedė Gailė Main (Aldegunda). Žvakutes už žuvusius už Lietuvos laisvę uždegė Aras, Daiva ir Gintarė Dauliai. Invokaciją sukalbėjo kun. Trimakas. 1918 m. Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo aktą perskaitė Daiva Vaitkutė, o 1990 m. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo aktą – Vilija Vakarytė. Dalyvius pasveikino JAV LB tarybos narys A. Barniškis, parapijos klebonas kun. Tom Koys ir dr. kun. Trimakas.

Pagrindinę paskaitą skaitė advokatas Saulius Kuprys, Amerikos lietuvių tarybos (ALT) pirmininkas, šiuo metu vadovaujantis ir Amerikos pabaltijiečių komitetui (JBANC) Washington, DC. Savo paskaitoje svečias išskėlė ypatingą išeivijos vaidmenį, Lietuvai siekiant nepriklausomybės. Prieš Pirmąjį pasaulinį karą Amerikos visuomenė mažai ką žinojo apie Lietuvą, carinės imperijos dalį. Siekiant Lietuvai laisvės, Amerikos lietuviai pradėjo organizuotis, sudarydami centrinį komitetą. Jų pastangų dėka buvo pasamdytas profesionalus spaudos atstovas, kuris pasirūpino, kad Lietuvos klausimas būtų iškeltas viešai. Taip tuometinėje pagrindinėje JAV spaudoje pasipylė straipsnių srautas.

Po nepriklausomybės paskelbimo 1918 m. išeivija daug prisidėjo, kad Amerika pripažintų Lietuvos valstybingumą, nors tai truko net 4 metus. Tik 1922 metais JAV prezidento Harding administracija pripažino Lietuvos Respubliką *de jure*.

Kai Lietuva buvo sovietų okupuota, 1940 m. ALT'o delegaciją priėmė prezidentas Roosevelt. Tada buvo paskelbta ir vėliau įtvirtinta vadinama nepripažinimo politika, kurios dėka Vakarai niekad neįteisino Pabaltijo kraštų sovietinės okupacijos. Diplomatinė tarnyba toliau tęsė savo veiklą, ir visos sutartys tarp Amerikos ir Pabaltijo valstybių buvo laikomos teisėtos iki 1991 m., kada Lietuva vėl tapo laisvų valstybių šeimos nare.

1990 metais, Lietuvai kylant prieš okupantą, išeivijos nuolatinis balsas ir vėl buvo raktinis, neleisdamas Baltiesiems rūmams bei JAV Valstybės departamentui užmiršti Lietuvos teisėtą siekių. Kadangi lietuviai buvo gausiausi tarp pabaltijiečių išeivijoje, jų pastangomis pasinaudojo latviai ir estai – tik Amerikos lietuvių pastangų dėka buvo apsaugoti Lietuvos valstybingumo pagrindai. Svarbiausia atrama buvo moralinė laikysena, remianti Nepriklausomybės siekimą Lietuvoje ir užsienyje. Lietuvių laikysena kėlė susižavėjimą JAV visuomenėje ir, nepaisant, kad tuometinė JAV administracija nebuvo labai entuziastinga, vis dėlto ji buvo priversta remti ir pripažinti Lietuvą, nors JAV buvo tik 37-oji tą padariusi.

Šiuo metu, sakė S. Kuprys, mums rūpi dabartinė Lietuvos laikysena dėl Baltarusijos. JBANC remia Baltarusijos demokratinius siekius, o Lietuva yra tapusi užuovėja Baltarusijos demokratiniams jėgoms. Vis dėlto rūpestį kelia prieštarągi pozicijos, kai kada pastebimi Lietuvos valdžios sluoksniuose. S. Kuprys pabrėžė: „Lietuva turėtų kalbėti vienu ir aiškiu balsu, kuris nedviprasmiškai pasisako už teisę, teisybę, žmogaus bei valstybių teises.“

Meninę dalį atliko Aldegunda. Padėkos žodį tarė Salomėja Daulienė. Šventei pasibaigus, sugiedojus „Lietuva brangi“, visi svečiai vaišinosi ir mielai bendravo kartu.

Audra Kubiliūtė-Daulienė – ateitininkė, rašytoja, Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčios Brighton Park parapijietė.

Dalis Nepriklausomybės švenčių Brighton Park minėjimo dalyvių.

A. Kubiliūtės-Daulienės nuotr.

Lietuvos jaunieji ateitininkai.

Ateitininkai parodoje atskleidžia savo ir Lietuvos istoriją

Ateitininkai, tęsdami organizacijos 100-mečio renginių ciklą, visuomenei pristato parodą „Ateitininkų keliu“. Tuskulėnų rimties parko memorialiniame komplekse suruoštoje parodoje atsispindi 100 metų laikotarpis nuo istorinių Lietuvos aplinkybių, kuriose prasidėjo ateitininkijos sąjūdis, iki 2010 m. Lietuvos nacionalinėje filharmonijoje vykusio jubiliejinio ateitininkų Šimtmečio kongreso.

Ateitininkų federacijos pirmininkė Rozvita Vareikienė aiškina, kad ateitininkijos istorija neatsiejama nuo Lietuvos ir viso pasaulio istorijos. Todėl šioje parodoje į ateitininkus visų pirma žvelgiama per Lietuvos istorijos svarbiausius įvykius. „Ypač kviečiame apsilankyti mūsų šalies jaunimą, kad jis susipažintų su viena didžiausių ir ilgiausiai veikiančių jaunimo organizacijų, kurioje brendo Lietuvos kūrėjai, mokslininkai, rašytojai, aktoriai ir kiti visuomenės veikėjai. Organizacija, tęsdama visų jų pradėtus darbus, ir šiandien ugdo sąmoningas, kritiškas bei aštraus proto asmenybes“, – tvirtina R. Vareikienė.

Kuo ateitininkai išsiskyrė Lietuvos istorijoje?

Ateitininkijos sąjūdį XX a. pradžioje kūrė jauni, geriausiuose Europos universitetuose studijavę, žmonės. Mokslas, literatūra, menas, muzika, teatras – sritys, kuriose aktyviai dalyvavo ateitininkai, kartu tapę ir Lietuvos gynėjais bei kultūros ir valstybingumo kūrėjais.

Ateitininkų organizacijai priklausė tokios iškilios asmenybės kaip 1918 m. Lietuvos Nepriklausomybės Akto signatarai (Pranas Dovydaitis, Kazys Bizauskas, prezidentas Aleksandras Stulginskis), politikai (Mykolas Krupavičius, Vladas Jurgutis ir kt.), filosofai (Stasys Šalkauskis, Antanas Maceina, Juozas Girnius ir kt.), rezistentai ir partizanai (Juozas Lukša-Daumantas, Julijonas Būtnas ir kt.) bei daugelis kitų visuomenės veikėjų.

Ateitininkijoje taip pat brendo rašytojai Vincas Mykolaitis-Putinas, Kazys Bradūnas, Bernardas Brazdžionis, Šatrijos Ragana, Vytautas Mačernis, žurnalistas Juozas Keliuotis, arkivyskupas Jurgis Matulaitis, kitų sričių Lietuvos intelektualai.

Ateitininkai siekė dirbti besikuriančios nepriklausomos Lietuvos

labai ir savo mokslais bei darbais aktyviai prisidėti prie atgimstančios Lietuvos kūrybos.

Visuomenei skirti šimtmečio renginiai

Dabar ateitininkai, švęsdami šimtąjį gimtadienį, organizuoja jau nebe pirmą parodą, skirtą visai Lietuvos visuomenei. Pernai Kaune Maironio lietuvių literatūros muziejuje veikė paroda „Rašytojai ateitininkai (1910–1940)“, lankytojams leidusi atnaujinti pažintį su Šatrijos Ragana, Vytautu Mačerniu, Vincu Mykolaičiu-Putinu, Kaziu Bradūnu ir daugeliu kitų rašytojų. Ateitininkų organizacija subrandino daug žymių literatūrų ir per ateitininkų literatūrų korporacijos „Šatrija“ veiklą.

Šiomet organizacijos žurnalas „Ateitis“, taip pat minėdamas 100 m. jubiliejų, organizavo konferenciją ir sukviėtė į parodą „Krikščioniškojo jaunimo žurnalui ‘Ateitis’ – 100“, kuri leido susipažinti su leidinio istorija, svarbiausiais numeriais bei visai Lietuvai reikšmingiais straipsniais, spausdintais šiame žurnale. Būtent pagal šio žurnalo pavadinimą ir susiformavo Ateitininkų vardas.

Ateitininkų šimtmečio minėjimai buvo rengiami įvairiuose Lietuvos miestuose, kur yra išikūrusios ateitininkų kuopos.

Paroda „Ateitininkų keliu“ LGRTC Tuskulėnų rimties parko memorialiniame komplekse (Žirmūnų g. 1F, Vilnius) veiks iki 2011 m. gegužės 6 d.

Apie Ateitininkų federaciją

Ateitininkų federacija remiasi krikščioniškomis vertybėmis, ugdo jaunimą kritiškai mąstančiomis ir veikliomis asmenybėmis, kurios gerbia savo šeimos ir tautos tradicijas, aktyviai dalyvauja kuriant visuomenę ir valstybę. Ateitininkai vadovaujasi tautiškumo, visuomeniškumo, inteligentiškumo, šeimyniškumo ir katalikiškumo principais.

Šiuo metu organizacija vienija daugiau nei 3,000 narių Lietuvoje, antra tiek jų – išeivijoje: JAV, Kanadoje, Vokietijoje, Australijoje ir kt. Pagrindinė ateitininkų veikla organizuojama moksleiviškose kuopose, veikiančiose net mažiausiose Lietuvos gyvenvietėse.

Bernardinai.lt

Skelbiamas dailės konkursas „Lietuvos saktė“

Lietuvos dailės muziejus ir Le-mont (JAV) veikianti Čiurlionio galerija (The Art Gallery of Čiurlionis, Inc.) vėl skelbia Miko J. Šileikio ir Teofilio Petraičio premijų dailės konkursą, kurio šiemetinė tema „Lietuvos saktė“ (daugiau informacijos – Lietuvos dailės muziejaus svetainėje www.ldm.lt).

Konkurso nuostatai

Konkurso tikslai

Gaivinti ir stiprinti lietuvių istorinę bei pilietinę savimone, aktualinti kultūrinės tradicijos savitumą ir vertę, skatinti šios tradicijos interpretacijas ir lietuvių meno puoselėjimą.

Konkurso sąlygos

Konkursas skelbiamas tapybos, skulptūros, akvarelės ir grafikos kūriniais tema „Lietuvos saktė“.

Dalyvauti konkurse kviečiami visi norintys dailininkai profesionalai ir šios profesijos studentai. Vienas konkurso dalyvis gali pateikti 1–3 kūrinius (didelių matmenų kūrinių dėl riboto ekspozicijos ploto gali pateikti tik vieną), sukurtus 2009–2011 metais.

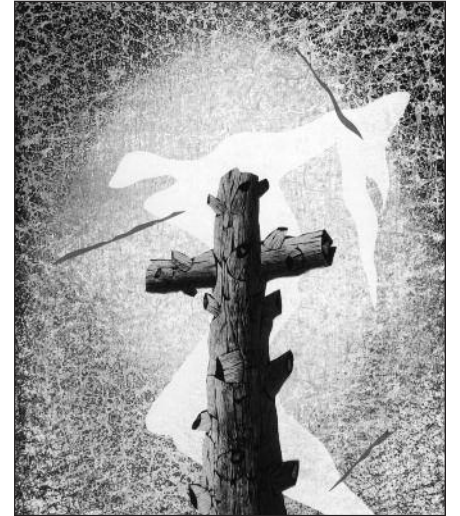
Konkurso vertinimo komisija atrenka ir premijuoja šešis dalyvius. Trys Miko J. Šileikio premijos skiriamos už tapybos ar skulptūros kūrinius ir trys Teofilio Petraičio premijos – už akvareles ar grafikos kūrinius. Premijos yra tokios: dvi pirmosios (500 dol.), dvi antrosios (300 dol.) ir dvi trečiosios (200 dol.).

Vertinimo kriterijai: kūriniai vertinami už jų vaizdinę įtaigą, temos atskleidimą, jos interpretacijos originalumą bei meninę kokybę. Šių kriterijų neatitinkantys kūriniai vertinimo komisijos sprendimu nebus pateikti parodai.

Konkursui pateiktus kūrinius vertina Lietuvos dailės muziejaus ir Lietuvos dailininkų sąjungos sudaryta penkių asmenų vertinimo komisija, į kurią pakviečiami tapytojas, grafikas, skulptorius ir du menotyrininkai.

Konkursinei parodai tapybos, skulptūros, akvarelės ir grafikos kū-

rinius dailininkai savo lėšomis pristato ar atsiunčia į Lietuvos dailės muziejaus Radvilų rūmus (Radvilų rūmai, Vilniaus g. 24, 01402 Vilnius). Kūriniai turi būti tinkamai paruošti rodymui: tapybos kūriniai – įrėminti, grafikos ir akvarelės kūriniai – pasportuoti, įstiklinti ir įrėminti.

Teofilio Petraičio II premija 2005 m. konkurse buvo skirta R. Romualdai Čarnai. Nuotraukoje R. Čarnos „Miško broliams – Lietuvos partizanams“ (1999).

Kartu su kūriniiais turi būti pateikta raštiška tiksli kūrinių metrika: autoriaus vardas, pavardė, adresai (pašto ir elektroninis), telefonas; kūrinio pavadinimas, sukūrimo metai, medžiaga, technika, matmenys (du matmenys – tapybos ir grafikos kūriniams, trys matmenys – skulptūroms), o kūrinių nugarinėje pusėje užrašyta autoriaus vardas, pavardė, kūrinio pavadinimas ir jo sukūrimo metai.

Konkursinei parodai teikiamų kūrinių priėmimo laikas: 2011 m. rugpjūčio 22 – rugsėjo 5 d. (darbo dienomis).

Konkurso vertinimo komisija iki parodos atidarymo įvertina konkursui pateiktus dailės kūrinius ir skiria premijas konkurso nugalėtojams. Konkurso laureatai skelbiami per konkursinės parodos atidarymą 2011 m. rugsėjo 13 d.

Konkursinė paroda veiks 2011 m. rugsėjo 13 – spalio 26 d.

Parengta pagal Kultūros ministerijos inf.

2005 m. parodoje „Lietuvos kelias“ pirmoji Miko J. Šileikio premija buvo skirta tapytojai Jonui Daniliauskui. Nuotraukoje J. Daniliausko darbas „Lietuva. 1940-ieji metai. Suklupusi su žibuoklėmis“ (1994).

LIETUVOS IR PASAULIO NAUJIENOS

Redaktorė Loreta Timukienė • El. paštas: loretatim@gmail.com

Lietuva atsiėmė ieškinį prieš „Gazprom“

Vilnius (ELTA) – Lietuva atsiėmė ieškinį iš teismo prieš „Gazprom“, kuriuo prašė ištirti Rusijos susivienijimo iš dalies valdomų „Lietuvos dujų“ vadovų veiklą.

„Gavome pastabas ieškiniui, buvo paprašyta jį patikslinti, ir mes jį atsiimame. Peržiūrėsime ieškinių turinį ir nuspręsimė, ar tą ieškinį teiksime. Manau, kad klausimas, kuris buvo keltas ieškinyje, yra svarbus, ir manau, kad prie to klausimo grįšime“, – po Vyriausybės pasitarimo sakė energetikos ministras Arvydas Sekmoka. A. Sekmoka patvirtino, kad Energetikos ministerijos atstovai buvo susitikę su Lietuvoje viešėjusia „Gazprom“ delegacija. Anot jo, buvo diskutuota dėl Trečiojo dokumentų rinkinio įgyvendinimo ir dujų kainos. Buvo sutarta, kad dialogas

turėtų tęstis.

Pasiteiravus, ar buvo išgirstas pažadas dėl dujų kainos mažinimo, energetikos ministras atsakė neigiamai, tačiau, anot jo, vien „Gazprom“ noras toliau diskutuoti rodo poslinkius. A. Sekmoka neatmeta galimybės, kad jeigu „Gazprom“ nuspręstų mažinti dujų kainą, tokiu atveju Lietuva gali iš viso atsakyti teikti naują ieškinį.

„Esu sakes, kad būtų tikrai gerai, jog 'Gazprom' kiek galima greičiau suprastų, kad tiek Lietuvoje, tiek visoje Europos Sąjungoje tokioms monopolistinėms bendrovėms, kaip 'Gazprom', vis tiek teks išmokyti dirbti konkurencinėmis sąlygomis. Tai pradeda vykti“, – sakė premjeras Andrius Kubilius.

Smulkieji verslininkai kviečiami nutraukti bado akciją

Vilnius (BNS) – Ūkio ministerija kreipėsi į Lietuvos smulkiųjų verslininkų ir prekybininkų sąjungą, prašydama nutraukti bado akciją dėl kasos aparatų įvedimo. Ūkio ministro Rimanto Žylio pasirašytame kreipimesi siūloma kilusius nesklaidumus ateityje spręsti geranoriškai bendradarbiaujant.

Vasario 21 d. prie Seimo dirbantieji pagal individualius verslo liudijimus protestuodami prieš kasos aparatų įvedimą pradėjo bado akciją. Ji vyksta iki šiol.

Pagal Vyriausybės nutarimą, nuo gegužės 1 d. maisto produktų

pardavėjams dengtose turgavietėse, ir kioskuose bus privaloma naudoti kasos aparatus. Vyriausybės skaičiavimu, tokiose vietose prekiauja apie 2,500 žmonių. Valstybė išipareigojo turgaus prekeiviams atlyginti visas išlaidas už vasarį ir kovą išgytus kasos aparatus. Įvesti kasos aparatus apsispręsta įtarus, kad didžiulė maisto prekių turgavietėse apyvartos dalis nuslepama ir nemokami mokesčiai. Finansų ministerijos skaičiavimu, su kasos aparatu prekiaujančios žmonės valstybei sumoka vidutiniškai keturis kartus daugiau nei be jo.

Bus pavišinti dokumentai apie KGB vadovus

Vilnius (BNS) – Pirmąjį šūsnį KGB dokumentų Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centras (LGGRC) šio mėnesio pabaigoje paskelbs internete, pranešė savaitraštis „Veidas“.

Centro vadovė Teresė B. Burauskaitė sakė, kad pirmieji skelbiami dokumentai bus apie KGB ir jos pa-

dalinių vadovus. Dalis pavardžių dokumentuose gali būti užtušotos, mat skelbti prisipažinusių „kagėbistų“ pavardes draudžia įstatymas.

„Tikslas – kuo išsamiau pavaizduoti KGB įstaigos veiklą pagal tam tikras temas“, – aiškino T. B. Burauskaitė.

Aptartas pasirengimas Europos vyrų krepšinio čempionatui

Vilnius (ELTA) – Lietuvos Respublikos ministras pirmininkas Andrius Kubilius Vyriausybėje susitiko su 2011 m. Europos vyrų krepšinio čempionato („Eurobasket 2011“) organizatoriais ir oficialiu čempionato ambasadoriumi Arvydu Saboniu. Susitikimo metu aptartas pasirengimas artėjančioms pirmenybėms.

„Pasirengimas čempionatui vyksta pagal planą ir džiaugiamės, kad iki liepos mėnesio visos arenos bus parengtos. Manau, kad tai bus vienas iš geriausių čempionatų“, – teigė ministro pirmininko tarnybos kancleris Deividas Matulionis.

„Valstybė tam tikra suma prisideda prie Europos čempionato organizavimo, bet Lietuvos krepšinio federacija (LKF) yra išipareigojusi kitą dalį surinkti iš pajamų“, – sakė D. Matulionis.

LKF generalinis sekretorius Mindaugas Balčiūnas paneigė gan-

dus apie galimai nesklaidrų išankstinį bilietų į „Eurobasket 2011“ pardavimą. Jis taip pat pareiškė, kad su problemomis dėl perpardavinėtojų susiduria visų didesnių renginių organizatoriai.

„Šiuo metu sprendžiame visai kitus klausimus – dėl arenų, dėl viešbučių. Kauno arenoje pirmasis svarbus renginys vyks liepos 6 d. Klaipėdoje darbų pabaiga gali užsitęsti iki liepos antrosios pusės, tačiau tai nekelia jokios grėsmės, nes pirmosios rinktinės draugiškos rungtynės vyks rugpjūčio mėnesį“, – sakė M. Balčiūnas.

2011 m. Europos krepšinio čempionatas rugpjūčio 31–rugsėjo 18 d. vyks šešiuose Lietuvos miestuose: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje ir Alytuje. Pirmą kartą Europos istorijoje jame dalyvaus 24 geriausios Senojo žemyno komandos.

Prie Japonijos įvyko dar vienas žemės drebėjimas

Tokijas (BNS) – Prie Japonijos rytinės pakrantės, kurią prieš kiek daugiau nei dvi savaites nuniokojo galingas žemės drebėjimas ir jo sukeltas cunamis, įvyko 6,5 balo stiprumo drebėjimas, dėl kurio šalyje buvo paskelbtas cunamio pavojus.

Kol kas pranešimų apie žuvusius žmones ir sugriovimus negauta, tačiau Japonijos meteorologijos agentūra paskelbė, kad Mijagio prefektūrą gali užgriūti pusės metro aukščio cunamio bangos. Drebėjimo židinis buvo 5,9 km gylyje.

Manoma, kad kovo 11 d. Japonijos šiaurės rytinę dalį supurtę stichijos smūgiai nusinešė apie 18,000 žmonių gyvybių. Pastangas išsiaiškinti tikslų aukų skaičių apsunkena tai, kad milžiniškos bangos veikiausiai nunešė daug kūnų į vandenyną.

Nepaisydami ir toliau kritiškos padėties Fukušimos jėgainėje, daugybė gyventojų grįžta į savo namus pavojingoje zonoje aplink elektrinę. Pirmiausiai pagyvenę žmonės nerimauja dėl savo turto ir nebenori ilgiau glaustis laikinose pastogėse.

Elektrinę eksploatuojančiai ben-

drovei „Tepco“ ir žinyboms niekaip nepavyksta suvaldyti radiacijos jėgainėje. Kiekvieną dieną skelbiama apie naujus, smarkiai padidėjusius rodiklius.

Pranešama, kad Fukušimos 1-osios atominės elektrinės 2-ajame reaktoriuje išsilydė dalis kuro, iš po 2-ojo reaktoriaus išorinio korpuso išsiliejo radioaktyvus vanduo, kuris smarkiai užkrės AE rajoną ir aplinkinį jūros rajoną.

Matavimai rodo, kad radioaktyvūs teršalai vandenyne pasklido dar už 1,6 kilometro toliau į šiaurę nuo Fukušimos jėgainės. Netoli elektrinės 5-ojo ir 6-ojo blokų radioaktyvaus jodo I-131 koncentracija jūros vandenyje 1,150 kartų viršija įprastą.

Fukušimos jėgainėje dabar paiminomis dirba 600 žmonių. Žmonių darbo laikas elektrinės blokuose griežtai ribojamas, siekiant sumažinti apšvitos kiekį, tačiau du darbuotojai buvo paguldyti į ligoninę, kai patyrė nudegimus, ilipę į užterštą vandenį. Žinovai tvirtina, kad Fukušimos jėgainės valymas gali užtrukti mėnesius ar net metus.

NATO perėmė neskraidymo erdvę virš Libijos

Neapolis (BNS) – NATO perėmė neskraidymo zonos Libijoje kontrolę, pareiškė Jungtinių pajėgų generolas Charles Bouchard, kuris buvo paskirtas vadovauti operacijai kodiniu pavadinimu „Operacija – Suvienytas saugotojas“ (Operation Unified Protector).

Ch. Bouchard pažymėjo, kad tebevyksta platesnės karinės misijos perdavimas Šiaurės Organizacijai iš Vakarų koalicijos, kuri kovo 19 d. pradėjo puolimą prieš Libijos vadovo Muammar al-Gaddafi pajėgas. Pasak NATO pareigūnų, perdavimas truks

keltas paras.

Tuo tarpu Popiežius Benediktas XVI paragino „sustabdyti ginklų naudojimą“ sprendžiant Libijos krizę ir išreiškė susirūpinimą civiliais tos šalies gyventojais. Popiežiaus kreipimasis, regis, apima ir išorės jėgos panaudojimą. Kalbėdamas per tradicinę sekmadienio maldą jis sakė, jog skiria savo kreipimąsi „tarptautinėms institucijoms“ ir „tiems, kurie yra karine ir politine prasmėmis atsakingi“. Apie ugnies tarp kovojančių Libijos grupių nutraukimą pontifikas nekalbėjo.

A. Merkel partija pralaimėjo vietos rinkimus

Berlynas (ELTA) – Vokietijos kanclerės Angela Merkel vadovaujami krikščionys demokratai pralaimėjo vietos rinkimus labai svarbioje Baden-Viurtemberg žemėje, kurioje ši partija nebuvo pralaimėjusi šešis dešimtmečius.

Negalutiniais duomenimis, Žaliųjų partija surinko 24,2 proc. rinkėjų balsų, jų partneriai socialdemokratai – 23,1 proc., tuo tarpu A. Merkel krikščionys demokratai pelnė 39 proc. balsų, jų partneriai laisvieji de-

mokratai – 5,3 proc.

Manoma, kad daug įtakos šių rinkimų rezultatams turėjo nelaimė Japonijos branduolinių jėgainėje. Rinkimai šioje turtingoje pietvakarių žemėje buvo tarsi referendumas dėl A. Merkel valdymo. Šiame regione aplink Štutgartą gyvena apie 11 mln. žmonių. Jame krikščionys demokratai valdė nuo 1953 m. Jei žalieji sudarys koaliciją su socialdemokratais, tai bus pirmas kartas, kai jie valdys šią žemę.

Lietuvos nuolatinis atstovas Jungtinėse Tautose (JT) ambasadorius Dalius Čekuolis JT generalinio sekretoriaus tarnybai įteikė Konvencijos dėl kasetinių šaudmenų patvirtinimo dokumentus. Lietuva tapo 55-ąja prie šios konvencijos prisijungusia šalimi. Šiuo metu Lietuva dalyvauja visų tarptautinių sutarčių, kuriomis siekiama apriboti tam tikrų ginklų rūšių keliamą humanitarinę žalą, įgyvendinime ir nuosekliai remia tolesnį tokių tarptautinių taisyklių kūrimą.

Nuotraukoje – ambasadorius su JT Sutarčių skyriaus vadove Gabriele Goettsche-Wanli.

JT Sutarčių skyriaus nuotr.

ŠVENTADIENIS

3 Gavėnios sekmadienis

Pašaukti garbinti

KUN. VYTENIS VAŠKELIS

Sekmadienio Evangelija liudija, kad Viešpats Jėzus keliaudamas į Galilėją užsuko į Samarijos miestą Sicharą (Jn 4, 5). Po kelionės Jėzus buvo nuvargęs, tačiau Jame plakė nenuilstama Širdis, kuri paskatino Jį sulaužyti klaidingą stereotipą – išankstinį žydų nusistatymą nebendrauti su samariečiais, kuriuos jie laikė nešvariais, tai yra nevertais apeiginio bendravimo. Todėl prisėdęs prie šulinio pailsėti Jėzus užkalbino samarietę, atėjusią pasisemti vandens.

Beribis Jėzaus gerumas ir išvalgumas! Kai Jis samarietei pradėjo kalbėti apie gyvojo vandens antgamtiškumo palaimą, apie tai, jog ji turėjusi penkis vyrus, apie Dievo Tėvo garbinimą ir kad Jis Pats yra Mesijas, ji, nuostabos pagauta, kaip vėjas nulėkė pas miestelėnus ir visiems bylojo apie Jėzų ir kvietė nedelsiant susitikti su Juo. Jėzaus artuma bei Jo žodžių tiesa – buvo tas gyvasis vanduo, kurį Jis užpylė ant samarietės ir taip perkeitė jos vidų, kad ji tapo Jo žinios skelbėja bei liudytoja.

Jėzus samarietei kalbėjo, kad jau dabar atėjo valanda, kai tikrieji Dievo garbintojai šlovins Tėvą dvasia ir tiesa (Jn 4, 23). Jie kviečia Šventąją Dvasią, idant Ji juos maldomis bei visu gyvenimu išmokytų garbinti Aukščiausiąjį žemėje, o vėliau ir amžinybėje (Apr 5, 9–14). Jėzus jai sakė, kad Samarijos gyventojai nežino, ką garbina. O žydai garbina apsireiškiantį Dievą, kurį pažįsta iš Biblijos. Vis dėlto Kristus priekaištavo fariziejams, kurie garbino Viešpatį tik lūpomis, o ne širdimi (Mk 7, 6).

Matome, kad ir mūsų laikais dalis krikščionių neretai laikosi dar ankstyvoje jaunystėje susiformavusios perdėm siauros sampratos apie Dievą, ir dėl to jų maldos dažnai esti paviršutiniškos, nes jiems trūksta dvasinio gyvenimo pradmenų, be kurių jų dvasia skursta. Todėl teisingas A. W. Tozer, kuris rašė: „Stabmeldystės esmė pasireiškia tada, kai galvoje sukasi mintys apie Dievą, kurios nėra Jo vertos.“

Tačiau jei mūsų mąstymą bei gyvenimo būdą padeda formuoti Šventasis Raštas, kurio mintis mes reguliariai apmąstome, ir mes vadovaujamės Bažnyčios skelbiamomis tikėjimo tiesomis, tada ne tik teisingai pažįstame (tiesa, iš dalies) Dievo savybes, bet taip pat atitinkamai vertiname ir mus supančio pasaulio reiškinius, kurie mums padeda Jį

garbinti, nes tvirtai tikime, kad giliausioji visų vykstančių dalykų priežastis yra Jis Pats.

Todėl prisimindami kovo 11 dieną Japonijoje įvykusią gamtos nelaimę, kai tūkstančiai japonų tapo žemės drebėjimo ir cunamio aukomis, krikščionišku požiūriu vertindami galime manyti, kad didžiąjai daliai iš jų po mirties buvo suteikta malonė skaistykloje nenumaldomai ilgėtis Dievo, o kiti (dėl tikėjimo darbų geriausiai pasirengę amžinybei) iškart pradėjo Jį šlovinti dangiškame Rojuje (Lk 23, 43).

Turėtume mokytis Dievą tinkamai garbinti kasdienybės buityje, gamtoje, per šv. Mišias – visur.. Rašytojas Richard J. Foster, įvėptas vienuolio brolio Lauryno pavyzdžio, visus metus mokėsi gyventi artimoje vienybėje su Jėzumi. Jis rašė: „Užsibrėžiau išmokti Jo kalbą: ar Jis mėgina į mane prabilti paukščių čiulbėjimu, ar per tą gatvę sutiktą liūdno žmogaus veidą? Stengiausi leisti Jam veikti kiekvienu savo judesiu, kiekviena veikla: per rašančius pirštus ar kalbantį balsą. Troškau kiekvieną minutę pažymėti garbinimo, gyriaus ir padėkos šnabždesiais sielos viduje. Kartais nesisekdavo ištišas valandas, kartais keletą dienų, bet kaskart grįždavau ir mėgindavau vėl. Tie metai atnešė nemažai vaisių, bet ypač išbulino mano jausmus – pasitikėjimą ir laukimą – kai šlovindavau kitų tikinčiųjų būryje. Galų gale, jei visą savaitę Jis man kalbėdavo tūkstančiais įvairiausių būdų, Jis tikrai į mane prabilo ir pamaldose! Išmokau skirti Jo balsą ir gaudžiant kasdienybės triukšmū.“

Esame Šventosios Dvasios kviečiami Dievui šlovę teikti giesmėmis ir muzika (Ps 149). Tai dažniausiai darome šv. Mišių metu. Bet ir prekybos centruose girdimus muzikos garsus, nors mums ne visada yra priimtini, galime priimti kaip Dievo valią, nes Jis mums leidžia juos girdėti. Esu sau pasizadėjęs: kai išgirstu kur nors bet kokią muziką, mintyse sakau: „Šloviniu Tave...“ Nors neretai užmirštu sąmoningai tokiomis ar panašiais žodžiais į Viešpatį kreiptis, bet tikiu, kad Jis geriau už mane atsimeina mano vidinę intenciją ir užskaito ją kaip maldą.

Taigi tikrai yra atėjęs laikas garbinti Tėvą ne tik įkopus į kalnus, nuvykus į Jeruzalę (Jn 4, 21) ar dalyvaujant Eucharistijos šventime. Viešpats yra visur, ir Jį stenkimės garbinti maldomis (pirmiausia savyje) bei darbais – dabar ir visur. Tada, savo nustebimui, atrasime paprastą ir drauge stulbinančią tiesą, kurią Moris Ziundel taip apibūdina: „Mūsų Viešpats neprilygstamu, unikaliu ir nepalyginamu būdu per dialogą su samariete mus veda prie šio esminio atradimo: dangus nėra aukštai, už žvaigždžių, dangus yra mūsų viduje.“

Bernardinai.lt

Jolita Birutis, gyvenanti **Bloomingtone, IL**, pratęsė „Draugo“ metinę prenumeratą ir paaukojo 50 dol. Labai ačiū.

Frances Sose, gyvenanti **Oak Lawn, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukojo 50 dol. Esame Jums dėkingi.

Gyvenimo nuotrupos

JUSTINAS PIKŪNAS

Nr. 1

Apžvelgdamas savo gyvenimo vingius bandysiu cituoti savo atmintį – tai, ką patyriau, kas išispaudė į mano sąmonę ir sielą. Tai, kas atgimsta ir kuo aš galiu pasitikėti. Taip pat noriu atskleisti, ką pasiekiau moksle ir organizacijų veikloje ir ko negalėjau įveikti. Būdamas moksleiviu rašiau dienoraštį, tačiau karo metu jis su visu kuparu buvo užkastas Gaušių žemėje. Už daugelio metų atkasus, jis didele dalimi buvo sudrėkęs ir sunykęs.

Justinas Pikūnas Miunchene 1949 m.

Pats mano gyvenimas buvo sunkus, skausmingas ir sudėtingas nuo pat pradžios iki šių dienų. Priešybių įtampa kartais apakindavo mane – neleisdavo išgirsti Dievo žodžius, nors širdyje troškau juos regėti ir vykdyti. Karo įvykiai ir traumuoti išgyvenimai vaikystėje, jaunystėje ir vėliau daug kartų kėlė skausmą, net chaosą galvoje, nes emociniai krūviai dažnai buvo per svarūs, sunkiai įveikiami. Bent nuo studijų Miunchene pradžios padėjau sau psichologinėmis išvalgomis. Jomis stiprinau ir savojo aš patvarumą, kad nenubrisčiau kur nors gilyn ir karo meto pelkes, bet kad egzistuočiau ir kad idealai man kelią apšviestų.

Esu introspektyvus, esu rūpestčio žmogus. Daug rūpesčių sukėlė organizacijos, kurioms teko vadovauti. Rūpinuosi savo tautos likimo peripetijomis. Rūpestį ir nerimą kelia Lietuvos vaikų padėtis, tėvams iškeliaujant į artimą ir tolimą užsienį.

Nemažai sunkumų sutikau siekdamas mokslo ir akademinį pasiekimų. Reikėjo vandenį ir duoną pačiam atrasti. Antrojo pasaulinio karo ir pokario metai kartais mane mėtė tarsiti mažą laivelį dideliuose vandenyse. Buvo realių galimybių sunkiai nukentėti, net prarasti gyvybę. Dievo valia, matyt, buvo kita. Net ir tamsiomis kelionių valandomis svetimuose kraštuose Jis laimino mane. Haiku, 2008 metai gruodžio 20 d.

Ankstyvieji prisiminimai

1923 m. spalio 30 d. degė mūsų namai. Motina ir vaikai sėdėjo kitapus gatvės prie Benčigo žemės pietinių ribų, taigi, kiek atokiau nuo gaisro. Į mano sąmonę įstrigo vaizdas. Matau, kaip tėvas bėga pro

liepsnojančią namą. Juda ir kiti žmonės – gesina. Tos liepsnos paliko neišdildomus pėdsakus mano smegenyse. Kas tada vyko, daug ko neprisimenu. Atmintyje nėra vaizdo, kaip kun. Antanas Vebeliūnas ištraukė mane iš degančio namo prieš luboms įgriūvant. Po to kažkas mane nuvežė pas mamos gimines Vladą ir Kristiną Gaušius į Seiminiškių kaimą. Ten aš praleidau kelis mėnesius, matyt, kol sudegusio namo dalis buvo atstatyta, ir visas namas buvo suremontuotas.

Apie tas dienas daug ką atsimenu. Pas kaimynus supausi – ten buvo gerai įrengtos supynės. Prisimenu, kad kartą iškritau iš jų. Ilgėjau mamos, tėtės ir brolių; neprisimenu, kad jie būtų atsilankę pas mane. Sesutė ir broliai irgi buvo pas kitus gimines. Neprisimenu, kur ir pas ką. Buvo daug džiaugsmo, kai vėl visi susirinkome atstatytuose namuose. Juos atstatant daug padėjo giminės; tėvo žodžiais, daug padėjo ir kelios miestelio žydų šeimos.

Meilės švieselės ištryško besimokant trečiame skyriuje. Dažnai į mokyklą eidamas sutikdavau gražią juodbruvę mergaitę, eidavome kartu. Aš paklausiu jos, ką ji daro namuose po pamokų, ar vis dar mokosi groti smuiku. Kai kada per atidarytą langą girdėdavau ją smuikuojant, nors ji gyveno už poros gatvių. Mes pažvelgiam vienas į kitą, truputį pasikalbame, bet artėjant prie mokyklos, aš pabėgu nuo jos, prieinu ir kalbuosi su berniukais, bijausi, kad kiti mokiniai nepašieptų manęs. Kartą grįždamas iš miestelio sutikau ją – buvo beveik tamsu. Vėl žodis po žodžio... Staiga ji ištraukė kažką iš kišenės ir padavė man: „Čia tau dovanėlė, gavome iš Amerikos.“ Ji greit nubėgo, nespėjau nė aciū pasakyti. Savo akimis netikėjau, pamatęs blizgantį popierių su kažkuo viduje. Paslėpiau ir nuskubėjau namo. Grįžęs tamsoje išvyniojau – gabalas šokolado, toks skanus ir saldus, kokio niekada nebuvau ragavęs. Gal tai ir buvo pirmas kartas, nes iš to laiko vien saldinius ir cukrų prisimenu.

Daug kartų svajoju apie jos gerumą ir taip pamilau ją, labiau negu savo seserį, o gal net labiau negu mamą – ji kai kada supyksta ir bara mane, o sesuo – kietu žodžiu užgauna. O Halina visada gražiai kalba su manimi, kartais maloniai nusišypso. Norėčiau valandomis būti su ja, ji galėtų mane mokyti šokti – būtų be galo smagu. Namie tėvas dažnai smuikuodavo ir sakydavo „Vaikai šokit polką, vaikai šokit mozurką.“ Deja, svajonės nesipildė – mokslo metams baigiantis, jos tėvai išsikėlė iš Miroslovo į kažkurį tolimą miestą. Miroslove jos tėvas buvo policijos viršininkas. Žlugo išsvajoti susitikimai, bet vizijos išliko. Neteko sužinoti, kokio likimo sulaukė ji ir jos šeima sovietams įsiveržus į Lietuvos žemes – visą šalį užgrobus.

Skausmo dienos

Skausmo ir netekčių buvo daug vaikystėje, jaunystėje. Netrūko jų ir tolimesniame gyvenime iki šios dienos.

Bus daugiau.

SVEIKATA

Radiacija: ką turime žinoti?

RIMANTAS VAITKUS

Sekdamas įvykius Fukušimos atominėje elektrinėje (AE) Japonijoje, atkreipiau dėmesį į nuolat pateikiamą informaciją apie radiacinę būklę – tai padidėjančią ar sumažėjančią, apie pasigirstančius raginimus išvykti iš Tokijo. Buvo pranešta, kad kovo 21 d. radiacinis fonas prie Fukušimos AE yra 0,269 milisiverto per valandą (mSv/h). Tai daug ar mažai? Ką reiškia gyventojų ir darbuotojų apšvita? Ar reikia skubėti į vaistines pirkti jodo ar kokių kitokių preparatų?

Radiacijos poveikis žmogui matuojamas sivertais (Sv). Kadangi sivertas yra labai didelis dozės dydis, patogiau naudoti kartotinius jo vienetus – milisivertus (mSv, tūkstantoji siverto dalis), mikrosivertus (mikroSv, milijoninė siverto dalis), nanosivertus (nSv, milijardinė siverto dalis). Kalbant apie radiacinį foną, vietoje seniau plačiai vartotų mikrorentgenų per valandą dabar yra naudojami mikro arba milisivertai per valandą. Ryšis tarp jų toks: 1 sivertas = 100 rentgenų, 1 mSv = 100 milirentgenų, o 1 mikroSv = 100 mikrorentgenų.

Tiek gamtinė, tiek ir dirbtinė radiacija (jonizuojančioji spinduliuotė) žmoniją veikia nuo neatmenamų laikų. Prie gamtinio radiacinio fono, supančio mus visur bei kintancio priklausomai nuo geografinės vietovės, žmogus yra prisitaikęs. Tuo tarpu dirbtiniai radiacijos šaltiniai yra sukurti žmogaus ir yra naudojami moksle, medicinoje, žemės ūkyje, pramonėje.

Paprastai žmogaus per metus gaunama apšvita yra tik 2–3 mSv. Vidutinė metinė Lietuvos gyventojų patiriama apšvita yra 2,63 mSv. Ši skaičių sudaro: medicininės diagnostinės procedūros – apie 0,55 mSv (apie 21 proc.), radioaktyviosios radono dujos, esančios patalpų ore, – apie 1 mSv (apie 38 proc.), radionuklidai, esantys grunte ir aplinkos ore, – apie 0,7 mSv (apie 27 proc.), radionuklidai, esantys maiste, – 0,2 mSv (apie 8 proc.), radionuklidai geriamajame vandenyje – iki 0,1 mSv (apie 4 proc.). Likusią metinę apšvitą 2 proc. sudaro kiti šaltiniai. Pavyzdžiui, radionuklidai, patekę į aplinką iš įprastinėmis sąlygomis naudojamų branduolinės energetikos objektų neviršija 0,001 mSv (0,04 proc.) per metus, o populiaraus skrydžio lėktuvu iš Vilniaus į Londoną ir atgal metu keleivis patiria apie 0,025 mSv apšvitą.

Radiacinis fonas Tokijuje

Spaudoje pasigirsta informacija, kad gyventojai rengiasi išvykti iš Tokijo miesto, nutolusio nuo Fukušimos AE apie 250 km atstumu, esą dėl ženkliai padidėjusio radiacinio fono. Remiantis Japonijos aplinkos stebėjimo stočių duomenimis, praėjusių metų pabaigoje gamtinis radiacinis fonas Tokijuje svyravo nuo 0,00008 iki 0,00025 mSv/h. Šiuo metu matuojamas fonas mieste svyruoja nuo 0,0001 iki 0,0003 mSv/h, taigi šis padidėjimas yra visiškai neįreikšmingas (matavimai atliekami kas 10 minučių). Palyginimui – Londone gamtinis radiacinis fonas paprastai siekia apie 0,0002 mSv/h, t.y., jis labai panašus į šiuo metu esantį Tokijuje. Pasaulyje yra vietų, kur normalus gamtinis fonas vidutiniškai yra nuo 0,0002 iki 0,0005 mSv/h. Taigi kažin ar yra pagrindo kelti paniką. (...)

Padėtis prie Fukušimos AE

Kovo 17 d. ryte išmatuota radiacijos galia prie Fukušimos AE aikštelės ribos buvo 0,264 mSv/h. Jei žmogus būtų tokios galios jonizuojančiosios spinduliuotės lauke viena valandą, jis patirtų 0,264 mSv apšvitą. Tai yra nemažas kiekis, ypač atsižvelgus į tai, kad gyventojų apšvita yra ribojama (iki 1 mSv per metus). Tačiau visi gyventojai jau buvo pasitraukę iš 20 km zonos aplink Fukušimos AE, todėl tokios apšvitos jie nepatyrė. Svarbu atkreipti dėmesį ir į tai, kad radiacijos galia buvo stebėta tik toje vietoje ir tik tuo konkrečiu laiku.

Pagal fizikos dėsnius, radiacijos galia mažėja atvirkščiai proporcingai atstumui kvadratu. Taigi, padidėjus atstumui dvigubai, galia sumažės keturis kartus ir t. t. Be to, radioaktyviųjų medžiagų pernašos kryptis atmosferoje priklauso ir nuo meteorologinių sąlygų (vėjo greičio, krypties). Pvz., Tokai II AE, nutolusioje apie 100 km į pietus nuo Fukušimos AE, foninės reikšmės vidutiniškai buvo 0,000448 mSv/h, t. y., tik apie 4 kartus didesnės už fonines, o Onagawa AE, kadangi pūtė siaurės krypties vėjas, išmatuota vidutinė 0,001 mSv/h radiacijos galia.

Pavyzdžiui, jei žmogus per metus nuskrenda du kartus į New York miestą ir atgal, jis gauna tokį pat apšvitą kiekį, kaip ir darbuotojas, šiandien valandą laiko buvęs lauke prie Fukušimos AE. Valanda prie Fukušimos AE taip pat prilygsta 3 plaučių rentgenogramams (0,1 mSv). Tuo tarpu vienas kompiuterinės tomografijos, kurio metu vidutiniškai patiriama 13 mSv, tyrimas apytiksliai prilygsta 50 valandų, praleistų prie Fukušimos jėgainės.

(...)
Sutrumpinta

Bernardinai.lt

Rimantas Vaitkus – chemikas,
Lietuvos politinis veikėjas.

Aldona Jesmantas, gyvenanti **Riverside, IL**, pratęsdama metinę „Draugo“ prenumeratą paaukėjo laikraščiu 50 dol. Tariame nuoširdų ačiū.

Kęstutis Kriaučiūnas, gyvenantis **Oak Lawn, IL**, pratęsė metinę „Draugo“ prenumeratą bei paaukėjo leidybai paremti 50 dol. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
55 E Washington, Ste 2401,
Chicago, IL
Tel. 708-422-8260

Dr. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101
Valandos susitarus

VIDAUS LIGOS

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos susitarus

ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOS

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

SKAUSMO GYDYMAS

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų
skausmų gydymas

SKELBIMŲ SKYRIUS
TEL. 773-585-9500

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

www.plbe.org

Brangūs Tautiečiai,

Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, vienijanti lietuvius, gyvenančius 41 krašte, skleidžia naują puslapį savo ilgametės istorijos metraštyje. Svarbi tapatybės paieška kas mes esame, ko siekiame ir kaip galime tarnauti Lietuvai. Mūsų veiklos kryptys yra trys: tautiškas, vienybė ir dalyvavimas kuriant Lietuvos ateitį. PLB siekia išlaikyti lietuvių tapatybę, buria ir vienija lietuvius už Lietuvos ribų, dirba jų labui. Todėl PLB valdyba ieško būdų, kaip užmegzti glaudžius ryšius su Tėvyne, bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos Seimu, Vyriausybe, Prezidentūra ir kitomis valstybinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis.

Nors žlugo didelės viltys, sudėtos į naująją Pilietybės įstatymo redakciją, PLB siekia nuleisti rankų ir toliau stengtis, kad būtų panaikintas Lietuvai padarytas žalingas valdžios sprendimas. Nemažai pastangų PLB deda ir į tai, kad Lietuvos Vyriausybės kuriamoje „Globalios Lietuvos“ strategijoje būtų sureikšminti lietuvių, gyvenančių užsienyje, poreikiai, veikla, reikšmė ir nauja.

Dėl ekonominės krizės gerokai sumažėjo Lietuvos Vyriausybės, Lietuvių Fondo parama Pasaulio Lietuvių Bendruomenei. Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas buvo likviduotas. Bet atsakomybės ir svarbių darbų kaip niekada daug. Todėl kreipiamės į Jus, prašydami paremti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės veiklą. Tik Jūsų paramos dėka bus galima įgyvendinti daugelį užsienio lietuviams ir Lietuvai svarbių projektų.

Iš anksto dėkojame už paramą. Aukas prašome siųsti nurodytu adresu.

Regina Narušienė,
Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkė
2011 m. kovas

Vardas ir pavardė _____

Nr. _____ Gatvė _____

Miestas _____ Valstija _____ Zip kodas _____

Siunčiu savo paramą Pasaulio Lietuvių Bendruomenei \$.....

Čekius rašyti ir siųsti
Lithuanian World Community vardu
213 West Lake Shore Drive, Cary, IL 60013

Visos aukos yra nurašomos nuo JAV federalinių mokesčių.

SK. 047046

www.draugas.org

Šiame name Kaune kuriamas prezidento V. Adamkaus muziejus-biblioteka.

A. Vaškevičiaus nuotr.

Lietuvoje kuriamas prezidento V. Adamkaus muziejus-biblioteka

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Kaune kuriamas Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus muziejus-biblioteka. Tokį sprendimą šio miesto taryba vienbalsiai priėmė praėjusių metų gruodį. Šiame mieste 1926 metais gimęs V. Adamkus Kauno miesto tarybos sprendimu 2006 metais tapo Kauno garbės piliečiu, be to, 2001 metais jam buvo suteiktas Vytauto Didžiojo universiteto (VDU) politikos mokslų garbės daktaro vardas. Būtent VDU, taip pat name, kuriame įsikurs muziejus ir biblioteka, dabar veikiantis Lietuvių išeivijos institutas ir pats V. Adamkus yra naujosios įstaigos steigėjai.

Panašios įstaigos Lietuvoje iki šiol nebuvo. Prezidento muziejus-biblioteka kuriamas remiantis amerikietiškuoju prezidentinės bibliotekos modeliu. Naujajam muziejui-bibliotekai vadovauti paskirtas VDU istorijos doktorantas Arūnas Antanaitis teigia, kad tokios prezidentinės bibliotekos, kokią ruošiamasi įsteigti, nėra ir visoje Rytų bei Vakarų Europoje, nes tai yra tiesiogiai susiję su vieno žmogaus, buvusio valstybės vadovo paveldu.

Šiame muziejuje-bibliotekoje lankytojai galės pamatyti dokumentus, nuotraukas, filmus, susijusius su V. Adamkaus gyvenimu ir veikla. Čia taip pat bus rengiami istorinių ir politinių knygų pristatymai, vykdoma mokslinė tiriamoji veikla, bus stiprinami ryšiai su išeivija. Pastate bus įrengti seminarų kambariai ir viešajai veiklai skirtos erdvės, kur vyks seminarai, bus skaitomos pasakaitos.

Manoma, kad įrengti tokiam muziejui-bibliotekai reikės apie metų laiko. Pastate Kaune, S. Daukanto gatvėje 25, kur įsikurs ši įstaiga, dabar veikia Lietuvių išeivijos institutas. Šiame buvusiam pirklio G. Michelsono name pirmosios Nepriklausomybės metais buvo įsikūrusi Lietuvos užsienio reikalų ministerija. Pačiame miesto centre esantis pastatas – visai šalia Vytauto Didžiojo universiteto rūmų, netoliese – ir Vytauto Didžiojo karo muziejus.

Planuojama, kad muziejus-bibliotekos paslaugos bus nemokamos, o jį pažadėjo remti ir šiemet lapkritį 85-ąjį gimtadienį švęsiantis V. Adamkus, taip pat bus ieškoma privačių rėmėjų. Amerikoje veikiantys tokie buvusių šalies prezidentų muziejai-bibliotekos nėra nemokami.

Bene labiausiai žinomas ir gausiai lankomas yra 40-ojo JAV prezidento Ronald Reagan (1911–2004) muziejus-biblioteka, įsikūręs California, Simi Valley vietovėje. Nesenai vasarį buvo minimos 100-osios R. Reagan gimimo metinės, ir muziejus sulaukė itin daug lankytojų, kuriems už bilietą tenka mokėti 12 dolerių.

Visus labai domina čia esanti tiksliai Ovalinio kabineto kopija, o taip pat prezidentinis lėktuvas „Air Force One“, nuo 1973 iki 2001 metų skraidinęs septynis JAV prezidentus, nuskridęs iš viso 660 tūkstančių mylių ir leidęs 46 Amerikos valstijų bei 26 pasaulio šalių oro uostuose. Bibliotekoje saugoma apie 60 milijonų puslapių su R. Reagan veikla susijusių dokumentų, 1,6 milijonai fotografijų, dešimtys tūkstančių garso ir vaizdo įrašų, 40 tūkstančių įvairių rodučių.

Už apsilankymą prezidento Jimmy Carter muziejuje Atlanta, Georgija valstijoje reikia mokėti 8 dolerius. 1976–1981 metais prezidentu buvusio J. Carter muziejus duris lankytojams atvėrė 1986 metais, jo statyba kainavo 26 milijonus dolerių. Šiame muziejuje-bibliotekoje taip pat yra atkurtas Ovalinis kabinetas, čia rodomos ir J. Carter padovanotos dovanos.

41-ojo JAV prezidento George Bush muziejus-biblioteka buvo atidarytas 1997 metais Texas universiteto teritorijoje. Šiame muziejuje-bibliotekoje sukaupta 43 milijonai puslapių dokumentų, 2 milijonai fotografijų, apie 3 tūkstančiai dovanų, maždaug 100 tūkstančių rodučių. Visa tai galima apžiūrėti už 7 dolerius.

9,95 dolerio teks sumokėti už prezidento Richard Nixon muziejus-bibliotekos apžiūrėjimą California, apie 60 tūkstančių gyventojų turinčiame Yorba Linda mieste. Čia galima pamatyti ir gimtąjį prezidento namą, kurį pastatė jo tėvas 1912 metais, taip pat šešiolikos vietų malūnsparnį, 1960 metais pastatytą už 1 milijoną dolerių, kuriuo R. Nixon skraidė iš viso 180 kartų. Čia taip pat yra daug dokumentų, įvairių rodučių.

V. Adamkaus muziejus-biblioteka Kaune bus gerokai kuklesnis, tačiau jo kūrėjai įsitikinę, kad tai bus muziejus su šiuolaikiškais sprendimais ir šiuolaikiška informacijos forma.

Algis Vaškevičius – Lietuvos žurnalistas, ilgametis „Draugo“ bendradarbis.

Biržų ligoninė veiklą pradėjo nuo 4 lovų

ANTANAS SEIBUTIS

Ligoninės įsikūrimas

Daug yra įstaigų, reikalingų žmonėms. Viena jų, pačių reikalingiausių, yra ligoninė. Sergame jei ne mes patys, tai vaikai ar tėvai, bendradarbiai ar pažįstami.

Ligoninė yra tikrai sena įstaiga Biržuose. Apie jos įsikūrimą nemažai rašiusių minėjo skirtingas datas: minėti ir 1877 metai, ir 1883–1884 metai. Ne taip seniai Biržų krašto muziejaus „Sėla“ rinkiniai pasipildė įdomiais dokumentais iš S. Žaldoko asmeninio archyvo, dokumentais, susijusiais su gydytoju Vitvinskio, Jono Giedraičio, Liudviko Chodakausko vardais. Viename jų ir randame konkrečią datą, kada iš tikrųjų pradėjo veikti Biržų valsčiaus ligoninė.

Štai ištrauka iš gydytojo Vitvinskio rašto, rašyto 1887 m. rugsėjo 25 d. Kauno gubernijos gubernatoriui Jo Prakilnybei Evgenij Aleksandrovič Kurovski: „Vykdamas Jo Aukštųjų įsakymą, Biržų mieste 1886 metų kovo 28 dieną Biržų valsčiaus valsčiečiams atidaryta ligoninė, kur įrengtos 4 lovos. Ligoninėje taip pat lankosi ligoniai, kur jiems suteikiama nemokama pagalba ir vaistai.

graful Tiškevičių šeimos skirtų pinigų. Ligoninės veikla rūpinosi 3 žmonių komitetas, kuris parinkdavo gydytoją, felčerį, rūpinosi įvairiais klausimais.

Naujai atsidariusią ligoninę stačiai plūste užplūdo pacientai. Gyd. Vitvinskis rašo, kad per pusantų metų apsilankė 9,650 pacientų, arba 6,5 tūkstančio per metus. Labai trūko lovų, trūko patalpų felčeriu, pačiam gydytojui, vaistinei. Vitvinskis prašo keletą dalykų: padidinti lovų skaičių 2–3 vienetais, pastatyti dar vieną medinį namą ligoninės poreikiams, padidinti atlyginimą felčeriu, sumažinti priėmimo dienas nuo keturių iki trijų per savaitę.

Ant rašto matosi įpareigojimas vicegubernatoriui imtis priemonių. Jau 1888 m. vasario 19 d. Kauno gubernijos valdyba priėmė rezoliuciją ir Biržų valsčiaus ligoninei papildomai paskyrė dar dvi stacionarines lovas. Buvo savaip išspręstas ir antro medinio ligoninės pastato klausimas. Rusijos caras Aleksandr III stebulingai išsigelbėjo nuo mirties per geležinkelio nelaimę prie Borki stoties. Biržų valsčiaus valdyba, atsidėkodama Aukščiausiam už caro išsigelbėjimą, už 700 rublių pastatė medinį pastatą, net bandė prie ligoninės virtuvės išgręžti arteininį šulinį.

Biržų ligoninė XX a. pradžioje.

Pastatą ligoninei prieš penkiolika metų (t. y. 1871 m. – A. S.) pastatė grafo Jono Tiškevičiaus įpėdiniai pagal jo testamentą. Ligoninė išlaikoma iš tam tikslui minėto grafo Jono Tiškevičiaus paskirtos pinigų sumos (dabar tai 44,000 rublių) procentų. Per metus susidaro 2,200 rublių pajamų, be to, ligoninės apšildymui iš grafo Tiškevičiaus miškų nemokamai duodama metams 25 kietmetriai malkų.”

Iš šio įdomaus dokumento sužinome keletą svarbių dalykų. Pirmia, ligoninės veikimo pradžia yra 1886 m. kovo 28 d. Tad šiomis dienomis tiek biržiečiai, tiek medikai gali pažymėti gražų jubiliejų – Biržų ligoninei sukako 125 metai. Antra, tai buvo nemokama ligoninė, išlaikoma iš

Dar Vitvinskio laikais buvo pastatyta keletas pagalbinių medinių pastatų, lovų skaičius padidintas keliais vienetais.

Gydytojai J. Giedraitis ir M. Kuprevičius

Gyd. Vitvinskis išvyko iš Biržų apie 1890 metus. Jį pakeitęs gyd. Karosas darbavosi apie porą metų. Po jo gana ilgą laiką tarpą – nuo 1892 m. iki 1908 m. – dirbo gydytojas, garsios didikų giminės atstovas Jonas Giedraitis (1858–1935). Per jo vadovavimo ligoninei laiką ambulatorinių ligonių skaičius nuo 6,000 pasiekė 15,000, per metus ligoninėje gulėdavo iki 200 žmonių.

Beje, Biržų krašte buvo ir dau-

Biržų ligoninė XX a. III–IV dešimtmetyje.

Gydytojas Jonas Giedraitis.
Gauta iš Ligijos Giedraitytės.

Gydytojas Jokūbas Mikelėnas.

giau taip vadinamų laisvai praktikuojančių gydytojų. Iš 1898 metų kalendoriaus sužinome, kas tais metais Karlas Goldbergas gyvena ir dirba N. Radviliškyje, Liudvikas Chodakauskas ir Foma Vaitkevičius – Biržuose, Jonas Petkevičius – Joniškėlyje, Antanas Vileišis ir Šachnelis Meras – Pasvalyje, Henrikas Gulekas – Vabalninke, Georgijus Luncas ir Motiejus Giršbergas – Mūrinėje Panemunėje.

Nuo 1909 m. liepos iki 1914 m. kovo 1 d. Biržų valsčiaus ligoninei vadovavo gyd. Mikalojus Kuprevičius (1864–1932), kartu su kitais įkūręs dramos ir muzikos draugiją „Lyra“, Lietuvos mokslo draugijos skyrių, spaustuvę.

M. Kuprevičiui nesutikus su ligoninės globėjų taryba ir išvykus, ligoninėje kurį laiką iš viso nebuvo gydytojo. Vėliau trumpai dirbo gyd. Bugaila, atvykęs iš Vaškų, bet jis netrukus buvo paimitas į Rusijos armiją kariauti Pirmojo pasaulinio karo frontuose.

Vokiečių okupacijos laikais ligoninę perėmė vokiečių valdžia. Joje trumpai dirbo gyd. Federavičius, netrukus apsikrėtęs šiltine ir numi-

res. 1919 metų pradžioje ligoninėje pradėjo dirbti gyd. Kvedaras, kuriam teko nelengva našta: iš čia ką tik pasitraukę vokiečiai, Biržuose susikūrė kairiųjų eserų komitetas, kurį išvairė bolševikai ir rusų kariuomenė.

Gydytojas J. Mikelėnas

Tik 1919 metų vasarą, galutinai iš Lietuvos ir Biržų krašto išvijus bolševikus, Lietuvos vyriausybės Sveikatos departamentas pavedė daktarui Kvedarui vadovauti ligoninei.

Nepriklausomoje Lietuvoje Biržų ligoninė įgijo aukštesnį statusą – ji tapo visos Biržų apskrities ligonine. Apskričių ligonines steigė ir išlaikė savivaldybės, o prižiūrėjo ir pagalbą teikė Sveikatos departamentas.

Kitas ilgametis ligoninės vadovas buvo gyd. Jokūbas Mikelėnas (1885–1966). Gimęs Mažutiškių kaime, pradžios mokyklą baigė Biržuose, gimnaziją Tomske. Tomske baigė ir medicinos mokslus universitete. Gydytojo darbą pradėjo Skaistkalnėje, kur susipažino ir vedė Oną Putniekaitę. Su ja turėjo sūnų Joną. Žmona Ona buvo Biržų gimnazijos mokytoja, aktyvi Reformatų moterų draugijos narė. Mirė 1943 m. Vokietijoje, Lauenburge.

J. Mikelėnas Pirmojo pasaulinio karo metu dirbo Nukentėjusiems nuo karo šelpti lietuvių komitete, 1916–1920 m. vadovavo lietuvių sanatorijai Jaltoje. Grįžęs į Lietuvą, 1920–1941 m. buvo Biržų apskrities ligoninės vedėjas. Dalyvavo steigiant 1938 m. Likėnų kurortą, garsėjo kaip geras chirurgas. 1941 m. J. Mikelėnas su šeima pasitraukė į Vokietiją. Pokario metais išvyko į JAV, aktyviai dalyvavo Evangelikų reformatų bažnyčios veikloje, mirė Čikagoje.

Tokia Biržų ligoninės istorija iki lemtingų Lietuvai 1940 metų – Sovietų Sąjungos okupacijos. Gražus ligoninės 125 metų jubiliejus mus įpareigoja prisiminti patiems, ir kitiems priminti pirmajame ligoninės gyvenimo etape čia dirbusius žmones, ligoninės vadovus, ligoninės vystymąsi, jos augimą, tuometinį biržiečių medicininį aptarnavimą. Ne veltui sakoma, kad sveikame kūne – sveika ir siela.

Antanas Seibutis – Biržų krašto muziejaus „Sėla“ muziejininkas.

A † A STASYS DŽIUGAS

Mirė 2011 m. kovo 26 d.

Gimė 1919 m. gruodžio 6 d. Lietuvoje, Raseinių apskrityje, Girkalnio valsčiuje, Juodkėnuose.

Gyveno Oak Lawn, anksčiau Čikagoje, Marquette Park ir Brighton Park apylinkėse.

Nuliūdę liko: žmona Sofija Jankaitytė; dukra Judita Džiugaitė su vyru Michael DiSantis ir kiti giminės Lietuvoje.

Priklausė Lietuvių Bendruomenei, Lietuvių Fondui ir Lietuvių rašytojų draugijai, buvo „Draugo“ administracijos ir spaustuvės reikalų vedėjas, talkino redakcijai.

A. a. Stasys bus pašarvotas trečiadienį, kovo 30 d. nuo 3 val. p. iki 9 val. vakaro Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S. Archer Ave. (arti Derby Rd.), Lemont.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, kovo 31 d. 9:30 val. ryto iš Petkus Lemont laidojimo namų, velionis bus palydėtas į Pal. J. Matulaičio misijos bažnyčią, 14911 W. 127th St., Lemont, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios. Po šv. Mišių a. a. Stasys bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Vietoj gėlių prašome aukoti Jėzuitų gimnazijoms Lietuvoje.

Kviečiame visus draugus, artimuosius ir pažįstamus dalyvauti laidotuvėse.

Nuliūdusi šeima

Laidot. direkt. Donald M. Petkus, tel. 800-994-7600 arba
www.petkusfuneralhomes.com

A † A DANUTEI PRASAUSKIENEI

iškeliavus į Amžinybę, vyrui JUSTINUI, dukrai ALINAI ir sūnui VIDUI su šeimomis, giminėms Kanadoje ir Lietuvoje reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liūdime.

*Jonas Vaičys
Raimundas Kiršteinis
Ieva ir Vladas Malašauskai
Lilija ir Kostas Mačiuliai*

MARGUMYNAI

Gintaro kambario paieškos Kaliningrade

Istorijos projekto „Laboratorijos ‘Kenigsberg-13’ paslaptys” darbuotojai teigia iššifravę runų ženklus ant vokiečių požeminio bunkerio geležinių vartų ir sužinoję, kur paslėptos brangenybės, tarp kurių gali būti ir Gintaro kambarys. Kaip pranešė agentūrai „Interfax” paieškų projekto sekretorius spaudai Vladimir Sokolov, prieš kurį laiką runų ženklų, užrašytų ant požeminio bunkerio „Blindaž”, kuriame 1945 metas buvo paskutinio Kenigsbergo komendanto generolo Otto fon Lasch vadavietė, kopijos buvo nusiųstos į Belgiją tyrimui.

Neseniai iš Belgijos gauta visų 88 runų ir slaptų ženklų, užrašytų ant požeminio bunkerio įėjimo vartų sąvarų iššifravimas. Tai nepaprastai vertingas informacinis žemėlapis, nurodantis, kad bunkeryje yra antaras, apatinis aukštas, kurio patalpose yra paslėptos brangenybės”, – pareiškė V. Sokolov. Pasak jo, paieškos

dalyviai neabejoja, kad jie suras brangenybes, tarp kurių gali būti ir Gintaro kambarys. Dabar reikia patekti į sandėlius, kurie yra 14 metrų gylyje po abejais bunkerio laiptais.

Kaliningrado centre jau ilgą laiką grupė entuziastų-mėgėjų atlieka paieškos darbus paskutinio Kenigsbergo vokiečių karinio komendanto generolo fon Lasch požeminėje vadavietėje. Patalpas sudaro du monolitiniai blokai. Slėptuvės ilgis – 42 metrai, plotis – 15 metrų, gylis – 7 metrai. Patalpose yra 21 kambarys. Bunkeryje buvo įvesta elektra, įrengtos ryšio, vandens tiekimo, kanalizacijos, šviežio oro sistemos. 1945 metų kovą vokiečių įgulos vadavietė atsikėlė į šį bunkerį, kurį imta vadinti miesto gynybos vadaviete. 1945 metų balandžio 9 dieną čia atėjo sovietiniai parlamentariai ir pasiūlė vokiečių įgulai kapituluoti. Generolas fon Lasch sutiko nutraukti pasipriešinimą. **BNS**

Sofia S. Pumputis, gyvenanti **Downers Grove, IL**, kartu su „Draugo” prenumeratos mokesčiu atsiuntė 50 dol. auką. Nuoširdžiai Jums dėkojame.

ATLANTIC Express Corp. **1-800-775-SEND**
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu į visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas į visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu į visas pasaulio šalis.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave **Bridgeview, IL 60455** Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

■ **Socialinių reikalų skyrius Lemonte** maloniai kviečia kovo 30 d., trečiadienį, 1 val. p. p. atvykti į filmų popietę-susitikimą su dokumentinių filmų kūrėju Arvydu Barysu. Bus rodomi naujausi režisieriaus darbai. Filmai rodomi PLC skaitykloje, šalia Bočių menės.

■ **Kviečiame visus į Pavasarinę mugę** Jaunimo centre! Mugė vyks 2011 m. balandžio 2–3 dienomis nuo 10 val. r. iki 3 val. p. p. Registruotis, stalus užsisakyti ir daugiau informacijos galite gauti tel. 773-778-7500 arba 773-507-8692.

■ **Balandžio 3 d. 12:30 val. p. p.** Pasaulio lietuvių centro vakarinėje didžiosios salės dalyje vyks Lietuvos Dukterų draugijos metinis narių susirinkimas. Pirmininkė I. Grigaitienė apžvelgs Draugijos veiklą, bus aptariami Draugijos darbai ir planai ateičiai. Pasivaišinsime Draugijos narių paruoštomis vaišėmis ir kavute.

■ **Vydūno fondas kviečia visus į knygos** „Vydūno fondui – 55“ pristatymą šį sekmadienį, balandžio 3 d., 12:30 val. p. p. Lietuvių dailės muziejuje Pasaulio lietuvių centre, Lemont. Knygos redaktorė – Danutė Bindokienė.

■ **Ateitininkų Šalpos fondo metinis suvažiavimas** įvyks balandžio 9 d., šeštadienį, Ateitininkų namuose, Lemont. Pradžią 4 val. p. p. Pasibaigus suvažiavimui – 6 val. v. – pokylis. Vietas užsisakyti galima pas Pranutę Domanskienę tel. 708-246-0049.

■ **Metinis Jaunimo centro narių, rėmėjų** ir aukotojų suvažiavimas vyks balandžio 10 d., sekmadienį, 12 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Kviečiame kuo daugiau dalyvauti ir pareikšti savo nuomonę apie šio lietuvių centro išlaikymą.

■ **Pavasarinė madų paroda „Paukščiams sugrįžtant“** vyks sekmadienį, balandžio 10 d., 12:30 val. p. p. Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje. Dalyvauja lietuvių dizainerės Renata Liutkienė ir Aušra Kasperiušienė, lininius rūbelius vaikams pristatys „Sraigė“, skraistčių kolekciją – „Art City 24“, švarkus ir paltus – salonas „Christos Fur“. Vietas prašoma užsisakyti tel. 630-257-8787 (PLC administracija) arba tel. 708-485-0035 (Daiva Bačkus).

■ **Dailininkės Gemos Duobaitės Phillips retrospektyvinė darbų paroda** Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL) Atidarymas – balandžio 15 d. 7:30 val. v. Paroda veiks iki gegužės 15 d. Atidaryme dalyvaus autorė.

■ **Korp! Giedra kviečia į poeto Vytauto Mačernio 90 m. gimimo minėjimą** Pasaulio lietuvių centre (14911 127th St., Lemont, IL) 2011 m. balandžio 17 d. 12:30 val. p. p. Programoje: poeto gyvenimo ir kūrybos vinjetė ir poezija. Režisierė, aktorė – Giedrė Gillespie, aktoriai Vida Gilvydienė, Linas Umbrasas. Dainuos solistė Dalia Lieutvinkienė. Fausto Strolisio kūrinio „Paukščiai“ premjera. Fleita gros Marija Čyvaitė ir Daina Polikaitytė.

■ **Verbų sekmadienį, balandžio 17 d.**, Pasaulio lietuvių centro vakarinėje didžiosios salės dalyje (Lemont) Lietuvos Dukterų draugijos narės pardavinės pyragus ir kitokius gardumynus. Prekyba vyks nuo 9 val. r. iki 2 val. p. p. Kviečiame apsilankymu paremti Dukterų draugiją.

■ **Jaunimo centro Moterų klubas Verbų sekmadienį, balandžio 17 d.**, po šv. Mišių Tėvų jėzuitų koplyčioje kviečia į Centro kavinę pusryčių. Auka – 15 dol.

■ **Lietuvių rašytojų draugija gegužės 6 d.**, penktadienį, 7 val. v. kviečia į žurnalisto Algio Vaškevičiaus knygos „Amerika: ir tolima, ir artima“ sutiktuves Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre (5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636). Sutiktuvėse dalyvaus knygos autorius A. Vaškevičius.

■ **Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo bažnyčioje** (2745 W. 44th St., Chicago, IL) penktadieniais Gavėnios metu 5 val. p. p. vyks Kristaus kančios vietų, arba stočių (stacijų), aplankymo apeigos lietuvių kalba.

■ **Prasidėjus registracijai į 2011 m. Čikagos maratoną** (maratonas vyks 2011 m. spalio 9 d.), LR Generalinis konsulas Čikagoje ir restoranas „Kunigaikščių užėiga“ kviečia maratono bėgikus burtis į vieningą lietuvių komandą ir registruotis siunčiant el. laišką adresu agne@konsulatas.org arba skambinant konsulato darbuotojai Agnei Vertelkaitei tel. 312-397-0382, trump. nr. 204. Žinutėje nurodykite savo vardą ir pavardę, telefono numerį bei el. pašto adresą. Prieš tai reikia užsiregistruoti oficialioje renginio svetainėje chicagomathon.com, sumokėti dalyvio mokestį, o tik po to tapti lietuvių komandos nariu.

IŠ ARTI IR TOLI...

■ **Pranešame, jog Lietuvos Respublikos** (LR) generalinis konsulas New York balandžio 2–3 dienomis atliks konsulinę misiją Seattle, WA. Dėl registracijos prašoma skambinti tel. 206-725-4576. Dėl išsamesnės informacijos apie dokumentų pateikimą prašome kreiptis į konsulatą el. paštu kons.niujorkas@urm.lt. Prašoma užpildyti visas anketas ir prašymus (išskyrus prašymą dėl paso) dar prieš susitinkant su konsuliniais pareigūnais; turėkite visų teikiamų dokumentų kopijas. Konsulinis mokestis mokamas grynaisiais pinigais.

■ **JAV LB Philadelphia apylinkės visuotinis atskaitinis susirinkimas** vyks balandžio 10 d. Šv. Andriejaus parapijos salėje (1913 Wallace Str., Philadelphia) po 10:30 val. r. lietuviškų šv. Mišių. Dienotvarkėje: valdybos pranešimai, Kontrolės komisijos pranešimas, naujos valdybos rinkimai, diskusijos.

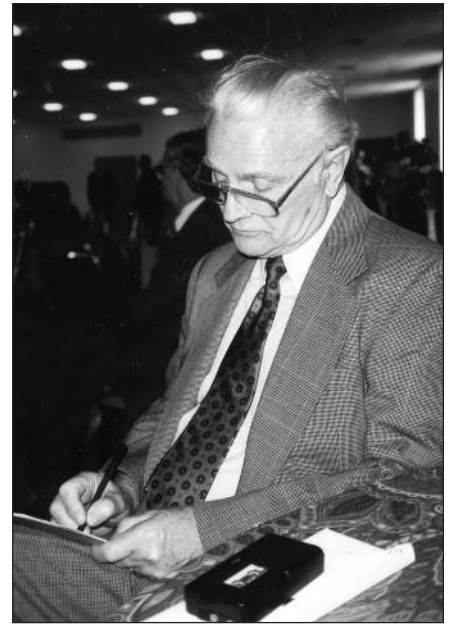
■ **Balandžio 10 d., sekmadienį, 2 val. p. p.** (po rekolekcijų) Matulaičio namų salėje (10 Thurber Rd., Putnam, CT 06260) vyks Vasario 16-osios, Kovo 11-osios ir JAV LB Rytinės Connecticut apylinkės gyvavimo 55 metų sukakties minėjimas, kuriame dalyvaus LR generalinis konsulas New York Valdemaras Sarapinas.

2011 m. kovo 26 d. Čikagoje mirė rašytojas, visuomenės veikėjas, ilgametis Lietuvių rašytojų draugijos valdybos narys
STASYS DŽIUGAS.

A. a. S. Džiugas gimė 1991 m. gruodžio 16 d. Juodkėnuose, Raseinių apskrityje.

A. a. Stasys Džiugas buvo ilgametis Lietuvių rašytojų draugijos valdybos narys, išleido knygų vaikams, bendradarbiavo JAV lietuvių spaudoje, aktyviai dalyvavo JAV LB veikloje: 1967–1970 metais buvo JAV LB Krašto valdybos narys, 1979–1981 – Tarybos narys, 1972 m. – Lietuvių Fondo valdybos narys, 1973 m. buvo Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos nariu, 1973–1978 administravo žurnalą „Pasaulio lietuvis“. 1975–1993 m. S. Džiugas buvo dienraščio „Draugas“ administracijos ir spaustuvės reikalų vedėjas, talkino redakcijai.

S. Džiugas buvo žinomas bibliofilas: rinko knygas, savo lėšomis siuntė jas į Lietuvos bibliotekas, daug jų dovanojo

Nacionalinei Martyno Mažvydo bibliotekai Vilniuje. Raseiniuose įsteigtas S. Džiugo knygų fondas, rašytojui suteiktas Raseinių piliečio garbės vardas.

„Draugo“ info

Rašytojos Alės Rūtos pagerbimo šventė balandžio 17 d., sekmadienį, 1 val. p. p. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre

(5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60636)

Programoje: poetės Eglės Juodvalkės paskaita apie rašytojos kūrybą; profesoriaus, dramaturgo, režisieriaus Kęstučio Nako, Alės Rūtos brolio sūnaus, sukurtas filmas ir prisiminimai apie tetą. Programai vadovaus aktorė Audrė Budrytė-Nakienė.

Literatūrinę popietę rengia ir visus gausiai dalyvauti kviečia Lietuvių rašytojų draugija.

Gegužės 21 d. 7 val. v.
Labdaros vakaras,
skirtas Kupiškio etnografinio muziejaus
ruošiamam projektui
„Garsioji Babickų giminė“ paremti

Programoje – **Audrės Budrytės monospektaklis „Une Baye“.**
Vakaras rengiamas Lietuvių dailės muziejuje,
Pasaulio lietuvių centre, Lemont.

Rengėjai Lietuvių meno draugija.
Informacija tel. 630-971-9730.

Unė
Babickaitė-Greičiūnienė

BALSSI jau kviečia į vasaros kursus

Baltijos studijų vasaros institutas (The Baltic Studies Summer Institute (BALSSI)) **2011 m. birželio 13–rugpjūčio 5 d.** kviečia lankyti intensyvius lietuvių, latvių ir estų kalbų kursus. Jau trečius metus iš eilės BALSSI globos University of Wisconsin-Madison Rusijos, Rytų Europos ir Centrinės Azijos centras (The Center for Russia, East Europe and Central Asia (CREECA)).

2011 metų programoje siūlomi pirmųjų ir antrųjų metų lietuvių, latvių ir estų kalbų lygiai, taip pat bus galima klausyti paskaitų anglų kalba apie Baltijos šalių istoriją, kultūrą, bus rengiami kultūriniai renginiai, susiję su Baltijos šalimis. Daugiau informacijos apie stipendijas, taip pat paraiškų formas galite rasite BALSSI internetiniame puslapyje: <http://www.creeca.wisc.edu/balssi/>

Registracijos į kursus pabaiga – 2011 m. balandžio 11 d. Dėl išsamesnės informacijos apsilankykite BALSSI tinklalapyje: <http://creeca.wisc.edu/balssi/> arba kreipkitės į BALSSI programos koordinatorę Nancy Heingartner el. paštu: balssi@creeca.wisc.edu arba tel.: 1-608-262-3379.

Čikagos lituanistinėje mokykloje įvyko susitikimas su dokumentinių filmų kūrėju Arvydu Barysu. Mokiniai su įdomumu žiūrėjo režisieriaus sukurtą filmą „Palanga. 7 bangos“. Po filmo peržiūros jaunieji žiūrovai domėjosi, kaip kuriami filmai, kaip režisierius pasirenka temas. Baigiantis susitikimui režisierius mokiniams padainavo savo kūrybos dainą.

Laimos Apanavičienės nuotr.